

danych Urzędu Statystycznego wśród tej grupy zatrudnieni w rolnictwie uspołecznionym, łowiectwie i leśnictwie oraz administracji publicznej i obronie narodowej stanowili po 23% w każdej sekcji, edukacji 21,5%, działalności produkcyjnej 10%, ochronie zdrowia i opiece socjalnej około 7% ogółu pracujących. W zakładach osób fizycznych najliczniejszą grupę stanowili pracujący w handlu i naprawach (ponad 36%), działalności produkcyjnej (ponad 17%), budownictwie (około 12%) oraz transporcie, składowaniu i łączności (ponad 10%).

Według danych Urzędu Gminy w lutym 2000 roku zarejestrowanych było 13 zakładów osób fizycznych świadczących usługi leśne.

5.3. Bezrobocie.

Po 1990 roku w byłym województwie suwalskim silnie wystąpiło zjawisko masowego bezrobocia, stając się jednym z najtrudniejszych problemów społeczno-gospodarczych tego regionu. Główną przyczyną tego zjawiska była likwidacja i przekształcenia własnościowe zakładów i przedsiębiorstw państwowych, w tym również rolnych, które odgrywały dominującą rolę na rynku pracy.

Charakterystykę bezrobocia na terenie gminy Banie Mazurskie w latach 1992 – 1999 przedstawia tabela 5.3.1.

Z przedstawionych danych wynika, że na terenie gminy największą liczbę bezrobotnych rejestrowano w latach 1992 – 1994. W okresie tym występowała największa liczba bezrobotnych dotychczas pracujących, a zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz dotychczas niepracujących.

Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w latach 1992 – 1993 był ponad dwukrotnie wyższy od przeciętnego na terenach wiejskich byłego województwa suwalskiego.

Od 1994 roku zmniejsza się liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Rejonowym Urzędzie Pracy. Należy jednak zaznaczyć, że pewien wpływ na poziom bezrobocia rejestrowanego mają przepisy prawne regulujące zasady rejestracji w urzędach pracy, co oznacza, że zjawisko bezrobocia może występować w szerszym zakresie niż to wynika z oficjalnych statystyk.

Po 1997 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych utrzymuje się na poziomie około 700 osób. Na koniec 1999 roku udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 51,0%. Niepokojącym zjawiskiem jest znaczny wzrost bezrobotnych bez prawa do zasiłku. Ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych z 41,3% na koniec grudnia 1996r. systematycznie wzrastał i na koniec 1999r. wynosił już 82%.

Gmina Banie Mazurskie położona jest w powiecie giżyckim, na terenie którego występuje bardzo wysokie bezrobocie o charakterze strukturalnym z powodu likwidacji państwowych gospodarstw rolnych i zakładów przemysłowych. Na koniec 1998 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w tym powiecie wynosiła 25,8% wobec 19,8 w granicach obecnego województwa warmińsko-mazurskiego oraz 10,4% w kraju.

Na koniec 1998 roku w gminach sąsiadujących z gminą Banie Mazurskie udział bezrobotnych rejestrowanych w ludności w wieku produkcyjnym wynosił: w gminie Budry – 24,2%, Pozezdrze – 19,7%, Kruklanki – 21,0%, Kowale Oleckie – 20%, Gołdap 30% wobec 27,5% w gminie Banie Mazurskie.

Długotrwałe bezrobocie powoduje określone skutki dla postaw bezrobotnych wobec pracy, a także ich warunków życia. Dotyka ich ubóstwo, procesy nasilającej się frustracji, niezadowolenia i społecznej izolacji, apatia, zanik motywacji do pracy i działania.

Dotychczasowe działania (roboty publiczne, prace interwencyjne, szkolenia itp.) kierowane do długotrwałe bezrobotnych miały charakter głównie osłonowy, w mniejszym stopniu aktywizujący. W większości przypadków pozwalały jedynie na czasowe przerwanie bierności zawodowej.

Na terenie gminy działa Klub Pracy zlokalizowany w Baniach Mazurskich, którego zadaniem jest wspieranie osób pozostających bez pracy m.in. w zakresie dostępu do informacji, organizacji szkoleń itp.

5.4. Warunki mieszkaniowe.

Zasoby mieszkaniowe gminy Banie Mazurskie na koniec 1998 roku obejmowały 1.286 mieszkań o 4.731 izbach i powierzchni użytkowej 87.111m².

Dostępne dane pozwalają na dokładną charakterystykę zasobów mieszkaniowych tylko w odniesieniu do 1988 roku. Ze względu na bardzo niską realizację budownictwa mieszkaniowego w ostatnim dziesięcioleciu, dane Narodowego Spisu Powszechnego 1988 nie odbiegają znacznie od stanu faktycznego i dlatego wykorzystano je w niniejszym opracowaniu.

Warunki mieszkaniowe na obszarze gminy pozostają w ścisłej korelacji ze strukturą wielkości mieszkań, która w znacznym stopniu zależy od okresu budowy i typu zabudowy.

W tabeli 5.4.1. przedstawione zostały zasoby mieszkaniowe według okresu wybudowania budynków. Największą przeciętną powierzchnię użytkową miały mieszkania w budynkach zrealizowanych w latach 1997 – 1988 oraz starsze zasoby gminy wybudowane przed 1945 rokiem. Znacznie mniejszą powierzchnię użytkową mają mieszkania w budynkach wybudowanych w latach 1945 – 1978, gdy głównym inwestorem było państwowe gospodarstwo rolne.

Według danych NSP 1988r. 26,3% mieszkań znajdowało się w budynkach zrealizowanych przed 1918 rokiem, 46,7% mieszkań w budynkach wybudowanych w latach 1918 – 44. Tylko 27,0% zasobów mieszkaniowych znajdowało się w budynkach zrealizowanych po 1945 roku. Mieszkania w budynkach mieszkalnych według okresu budowy w poszczególnych sołectwach przedstawia tabela 5.4.2.

Na terenie gminy 47,4% mieszkań znajdowało się w budynkach jednorodzinnych. W budynkach wielorodzinnych (5 i więcej mieszkań w budynku mieszkalnym) znajdowało się 25,8% ogółu mieszkań. Pozostałe 26,8% mieszkań znajdowało się w domach o 2,3 lub 4 mieszkaniach (tabela 5.4.3)

Struktura mieszkań według powierzchni użytkowej przedstawiała się następująco:

	mieszkania	%
mieszkania o powierzchni użytkowej w m ²		
powyżej 29	67	5,2
30 - 39	92	7,2
40 - 49	236	18,4
50 - 59	207	16,1
60 - 79	338	26,3
80 - 89	124	9,6
90 - 109	120	9,3
110 i więcej	101	7,9
razem	1.285	100,0

Stopień wyposażenia mieszkań w instalacje w gminie Banie Mazurskie w porównaniu z terenami wiejskimi w b. województwa suwalskiego według danych NSP 1988 przedstawiał się następująco:

	gmina Banie Mazurskie	tereny wiejskie b. woj. suwalskiego
mieszkania wyposażone w instalacje – w % ogółem:		
- wodociąg	71,8	64,1
- ustęp splukiwany	54,9	49,8
- łazienkę	61,9	54,4
- ciepłą wodę	62,5	54,1
- gaz z sieci	-	1,7
- centralne ogrzewanie	34,4	42,4

Na koniec 1999 roku długość gminnej sieci wodociągowej wynosiła 67,2 km oraz 12,9 km przyłączy do 355 budynków, natomiast sieci kanalizacyjnej tylko 3,6 km oraz 0,367km przyłączy do 44 budynków.

Na terenie gminy w latach 1976 – 1998 wybudowano 238 mieszkań, z tego tylko 14 w budynkach indywidualnych osób fizycznych.

Ilość mieszkań oddanych do użytku w poszczególnych okresach przedstawiono poniżej:

Lata	mieszkania Razem	w tym w budownictwie indywidualnym
1976 – 80	85	-
1981 – 85	67	3
1986 – 90	75	8
1991 – 95	8	-
1996 – 98	3	3
razem	238	14

Mieszkania oddane do użytku w latach 1989 – 1998 obrazuje tabela 5.4.4.

Z przedstawionych danych wynika, że:

- na terenie gminy Banie Mazurskie regres w budownictwie mieszkaniowym nastąpił po 1989 roku. W latach 1990 – 1998 oddano do użytku zaledwie 11 mieszkań, co daje średniorocznie 1,22 mieszkania;
- budownictwo indywidualne rozwija się w bardzo ograniczonym zakresie.

Zasoby i warunki mieszkaniowe w latach 1988 – 1998 na terenie gminy Banie Mazurskie przedstawia tabela 5.4.5.

Standardy powierzchniowe zasobów mieszkaniowych gminy Banie Mazurskie w 1998 roku w porównaniu do terenów wiejskich powiatu giżyckiego i ogółem województwa warmińsko-mazurskiego przedstawiały się następująco:

	gmina Banie Mazurskie	tereny wiejskie powiatu giżyckiego	ogółem woj. warm. mazurskie
- przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	67,7	67,8	59,2
- przeciętna powierzchnia użytkowa 1 izby w m ²	18,4	17,8	16,6
- przeciętna liczba izb na 1 mieszkanie	3,68	3,80	3,57
- przeciętna powierzchnia użytk. mieszkania na 1 osobę w m ²	19,9	18,8	17,2

- przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	3,40	3,60	3,44
- przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,92	0,95	0,96

Na koniec 1998 roku w zasobach mieszkaniowych stanowiących własność gminy znajdowało się 67 mieszkań (5,2% ogółu zasobów mieszkaniowych gminy) o powierzchni użytkowej 2.944 m².

Istnieje potrzeba wyznaczenia terenów pod budownictwo mieszkaniowe ze względu na brak rezerwy gruntów pod to budownictwo.

GMINA BANIE MAZURSKIE

Rozwój ludności w latach 1946 – 1998

Tabela 5.1.1.

ROK	Liczba ludności ogółem	Wzrost lub spadek w stosunku do roku poprzedniego		Uwagi
		osoby	%	
1946	643	-	-	
1950	4.424	+3 781	688,0	
1960	6.142	+1.718	138,8	
1970	5.570	- 572	90,7	
1975	5.437	- 133	97,6	
1978	4.916	- 521	90,4	
1980	4.724	- 192	96,1	
1985	4.469	- 255	94,6	
1988	4.473	+ 4	100,1	
1990	4.436	- 37	99,2	
1995	4.562	+ 126	102,8	
1996	4.540	- 22	99,5	
1997	4.476	- 64	98,6	
1998	4.380	- 96	97,9	

Źródło: Komisja Planowania przy Radzie Ministrów Zespół Planowania Regionalnego z/s w Białymstoku „Rozwój i rozmieszczenie ludności Makroregionu Północno-Wschodniego w latach 1946 -1975 „ Białystok – maj 1977r.;
 Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin woj. suwalskiego,
 Roczniki statystyczne województwa suwalskiego,
 „Województwo warmińsko-mazurskie w 1998 roku” Ważniejsze dane o województwie, powiatach, gminach; Urząd Statystyczny w Olsztynie, Olsztyn 1999.

Uwaga: dane za lata 1946 – 1970 wg Narodowych Spisów Powszechnych
 dane za lata 1975 – 1998 dotyczy stanu na dzień 31.XII

GMINA BANIE MAZURSKIE

Rozwój ludności w latach 1978 – 1999

Tabela 5.1.2.

Lp.	Sołectwa	L u d n o ś ć				
		NSP 1978	NSP 1988	Wg ewidencji gminy stan na dzień 1999-12-31	<u>1988</u> 1978	<u>1999</u> 1988
1	2	3	4	5	6	7
1.	Banie Mazurskie	1.304	1.430	1.597	109,7	111,7
2.	Dąbrówka Polska	177	133	153	75,1	115,0
3.	Grodzisko	274	218	202	79,6	92,7
4.	Gryżewo	108	70	81	64,8	115,7
5.	Jagiele	332	329	295	99,1	89,7
6.	Jagoczany			111		
7.	Skaliskiejmy	136	124	30	91,2	113,7
8.	Kierzki	180	125	141	69,4	112,8
9.	Lisy	257	238	252	92,6	105,9
10.	Miczuły	287	258	226	89,9	87,6
11.	Mieduniszki	357	334	339	93,6	101,5
12.	Obszarniki	75	51	47	68,0	92,2
13.	Rogale	88	68	91	77,3	133,8
14.	Sapałówka	186	166	135	89,2	81,3
15.	Surminy	223	196	181	87,9	92,3
16.	Ściborki	189	140	98	74,1	70,0
17.	Wróbel	222	184	189	82,9	102,7
18.	Zawady	213	176	177	82,6	100,6
19.	Ziemiany	121	87	67	71,9	77,0
20.	Żabin	191	178	202	93,2	113,5
Razem gmina		4.920	4.505	4.614	91,6	102,4

GMINA BANIE MAZURSKIE

Ruch naturalny ludności na 1000M

Tabela 5.1.3

Lata	Gmina Banie Mazurskie				Tereny wiejskie b.woj. suwalskiego			
	Małżeń- stwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Małżeń- stwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1975	8,2	17,7	5,3	12,4	8,9	21,8	7,4	14,4
1980	7,6	20,0	7,4	12,6	7,7	21,7	9,1	12,6
1985	8,4	17,4	9,0	8,4	7,1	21,3	9,5	11,8
1990	6,2	19,4	9,1	10,3	8,5	19,1	10,0	9,1
1995	6,0	11,5	8,9	2,6	6,1	14,8	9,9	4,9
1996	5,6	15,4	9,8	5,6	5,6	15,0	9,9	5,1
1997	5,2	10,5	7,1	3,4	6,0	14,1	9,8	4,3
1998*	2,3	12,1	10,5	1,6	5,3	11,7	9,8	1,9

Uwaga: dane za 1998 r. w rubrykach 6,7,8 i 9 dotyczą terenów wiejskich powiatu giżyckiego.

Opracowano na podstawie Roczników statystycznych województwa suwalskiego, Podstawowych danych statystycznych według miast i gmin województwa suwalskiego oraz Przeglądu statystycznego województwa warmińsko-mazurskiego w 1998 r. (Województwo - powiaty - gminy).

GMINA BANIE MAZURSKIE

Struktura wieku ludności w latach 1970 - 1998

Tabela 5.1.4

a) w liczbach bezwzględnych

Ludność w wieku	Lata				
	NSP 1970	NSP 1978	NSP 1988	31.XII.1994	31.XII.1998
1) przedprodukcyjnym razem	2.381	1.715	1.347	1.399	1.238
w tym: 0 – 2 lata	331	262	266	253	160
3 – 6 lat	539	417	379	296	278
7 – 14 lat	1.262	879	624	684	638
15 – 17 lat	249	157	78	166	162
2) produkcyjnym razem	2.751	2.728	2.552	2.501	2.392
w tym: 18 - 64 lat M	b.d.	1.445	1.425	1.405	1.340
18 - 59 lat K	b.d.	1.283	1.127	1.096	1.052
3) poprodukcyjnym razem	438	477	606	697	750
w tym: 65 lat i więcej M	135	177	199	217	260
60 lat i więcej K	303	300	407	462	490
Ogółem:	5.570	4.920	4.505	4.579	4.380

b) w procentach

Wiek	Lata				
	NSP 1970	NSP 1978	NSP 1988	31.XII.1994	31.XII.1998
1) przedprodukcyjny	42,7	34,9	29,9	30,6	28,3
2) produkcyjny	49,4	55,4	56,6	54,6	54,6
3) poprodukcyjny	7,9	9,7	13,5	14,8	17,1
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: lata 1970 - 1988 wyniki Narodowych Spisów Powszechnych
 rok 1994 - dane Urzędu Statystycznego w Suwałkach
 rok 1998 - dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

GMINA BANIE MAZURSKIE

Struktura wieku ludności wg stanu na dzień 1999.12.31

Tabela 5.1.5

Lp.	Sołectwa	Ludność razem	w tym kobiety		Ludność w wieku												Pow. 60latK		Pow. 65latM	
			Osoby	%	0 – 6			7 – 15			16 – 19			< 18 lat		>18 lat-60K		>18lat-65M		
					Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17				
1.	Banie Mazurskie	1.597	861	53,9	118	7,4	239	15,0	125	7,8	427	26,7	975	61,1	195	12,2				
2.	Dąbrowka Polska	153	82	53,6	14	9,2	28	18,3	10	6,5	47	30,7	75	49,0	31	20,3				
3.	Grodzisko	202	96	47,5	15	7,4	35	17,3	7	3,5	52	25,7	107	53,0	43	21,3				
4.	Gryzewo	81	42	51,9	10	12,3	13	16,0	5	6,2	26	32,1	44	54,3	11	13,6				
5.	Jagiele	295	145	49,2	24	8,1	55	18,6	31	10,5	96	32,5	154	52,2	45	15,3				
6.	Jagoczany	111	57	51,4	11	9,9	17	15,3	4	3,6	30	27,0	67	60,4	14	12,6				
7.	Skaliszkiejmy	30	16	53,3	1	3,3	5	16,7	1	3,3	6	20,0	15	50,0	9	30,0				
8.	Kierzki	141	75	53,2	21	14,9	22	15,6	8	5,7	47	33,3	77	54,6	17	12,1				
9.	Lisy	252	114	45,2	26	10,3	45	17,9	9	3,6	76	30,1	137	54,4	39	15,5				
10.	Miczule	226	112	49,6	17	7,5	31	13,7	16	7,1	58	25,7	127	56,2	41	18,1				
11.	Mieduniszki	339	167	49,3	44	13,0	57	16,8	30	8,8	117	34,5	189	55,8	33	9,7				
12.	Obszarniki	47	21	44,7	5	10,6	7	14,9	2	4,3	12	25,5	28	59,6	7	14,9				
13.	Rogale	91	38	41,8	9	9,9	15	16,5	6	6,6	28	30,8	44	48,3	19	20,9				
14	Sapałówka	135	67	49,6	8	5,9	19	14,1	16	11,9	33	24,5	77	57,0	25	18,5				
15.	Surminy	181	80	44,2	12	6,6	34	18,8	11	6,1	53	29,3	97	53,6	31	17,1				
16.	Ściborki	98	47	48,0	12	12,2	8	8,2	3	3,1	22	22,5	54	55,1	22	22,4				
17.	Wróbel	189	89	47,1	13	6,9	26	13,8	5	2,6	43	22,8	98	51,8	48	25,4				
18.	Zawady	177	83	46,9	17	9,6	25	14,1	10	5,6	48	27,1	90	50,9	39	22,0				
19.	Ziemiany	67	33	49,3	5	7,5	4	6,0	6	9,0	15	22,4	31	46,3	21	31,3				
20.	Żabin	202	93	46,0	16	7,9	25	12,4	13	6,4	47	23,3	110	54,4	45	22,3				
Razem gmina		4.614	2.318	50,2	398	8,6	710	15,4	318	6,9	1.283	27,8	2.596	56,3	735	15,9				

Źródło: Zestawienie informacyjne o osobach z bazy LBD Urzędu Gminy w Baniach Mazurskich
Stan bazy na dzień 1999.12.31

GMINA BANIE MAZURSKIE

Ludność według źródeł utrzymania

Tabela 5.1.6

Wyszczególnienie	NSP 1970	NSP 1978	NSP 1988	1997r. ¹⁾
Ludność ogółem	5.570	4.920	4.505	4.476
z tego utrzymująca się głównie:				
- z pracy w rolnictwie	4.389	3.412	2.506	2.000
- z pracy poza rolnictwem	1.000	1.001	1.081	650
- z niezarobkowych źródeł utrzymania	181	507	918	1.826

1) dane szacunkowe

GMINA BANIE MAZURSKIE

Pracujący w 1997 roku

Tabela 5.2.1.

L.p.	Wyszczególnienie	Pracujący	
		w liczbach bezwzględnych	W %
1.	2.	3.	4.
1.	Pracujący w gospodarce narodowej ¹⁾ (dane nie obejmują rolnictwa indywidualnego)	396	24,75
	w tym: - rolnictwo uspołecznione, łowiectwo i leśnictwo	92	x
	- działalność produkcyjna	40	x
	- zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	5	x
	- handel i naprawy	16	x
	- transport, składowanie i łączność	13	x
	- pośrednictwo finansowe,	13	x
	- obsługa nieruchomości i firm	8	x
	- administracja publiczna i obrona narodowa	91	x
	- edukacja	85	x
	- ochrona zdrowia i opieka socjalna	27	x
	- pozostała działalność usługowa, komunalna, socjalna i indywidualna	6	x
2.	Pracujący w rolnictwie indywidualnym ²⁾	1100	68,75
3.	Pracujący w zakładach osób fizycznych ³⁾	104	6,50
	Pracujący razem	1600	100,00

1) Źródło: „Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1997 rok”
Urząd Statystyczny, Suwałki 1998r.

¹⁾ Dane wykazane na podstawie sprawozdania Z-01, które dotyczy jednostek, w których liczba pracujących wynosi 5 i więcej osób oraz tych jednostek do 5 pracujących, których nie objęto sprawozdaniem SP-3;

²⁾ Dane szacunkowe opracowane na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego 1996.

³⁾ Dane szacunkowe na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Suwałkach

GMINA BANIE MAZURSKIE

Struktura zakładów osób fizycznych prowadzących
działalność gospodarczą według sekcji EKD

Tabela 5.2.2.

Lata	Ogółem	w tym						
		Działalność produkcyjna	Budowni- ctwo	Transport składowanie i łączność	Handel i naprawy	Hotele i restauracje	Pośrednictwo finansowe	Obsługa nieruchomości
1993	45	7	3	4	23	2	-	3
1995	28	4	3	3	13	1	-	1
1996	46	8	3	3	18	1	-	3
1997	69	12	8	7	25	-	1	3
1998	92	16	12	8	30	-	-	4

Źródło: Roczniki statystyczne województwa suwalskiego;
Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin województwa suwalskiego,
„Przegląd statystyczny województwa warmińsko-mazurskiego w 1998r.
(województwo-powiaty-gminy)”, Urząd Statystyczny w Olsztynie, Olsztyn 1999.

GMINA BANIE MAZURSKIE

Bezrobocie rejestrowane w latach 1992 – 1998

Tabela 5.3.1

Lata	Bezrobotni zarejestrowani							Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	
	Ogółem	z liczby ogółem							
		kobiety	Nie posiadający prawa do zasiłku	Dotychczas pracujący		Dotychczas nie pracujący			
				razem	W tym zwolnieni z przyczyn dot. Zakładu pracy	razem	W tym absolwenci		
								Gmina Budry	Gminy wiejskie byłego woj. suwalskiego
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1992	992	430	330	b.d.	287	b.d.	43	39,4	19,4
1993	1.196	528	747	892	394	304	32	47,9	23,5
1994	999	374	535	721	334	278	34	39,9	22,7
1995	826	418	341	655	60	171	30	33,2	21,9
1996	796	396	329	675	56	121	6	32,3	20,0
1997	721	390	497	631	41	90	b.d.	29,5	17,6
1998	658	348	534	b.d.	b.d.	b.d.	11	27,5	21,6 ¹⁾
1999	686	350	562	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

¹⁾ dane za 1998r. w kolumnie 10 dotyczą gmin wiejskich powiatu giżyckiego

Źródło: Roczniki statystyczne województwa suwalskiego,
Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin województwa suwalskiego,
„Przegląd statystyczny województwa warmińsko-mazurskiego w 1998r.
(Województwo-powiaty-gminy)”, Urząd Statystyczny w Olsztynie,
Olsztyn 1999r.

GMINA BANIE MAZURSKIE
Warunki mieszkaniowe według okresu budowy mieszkań
Dane NSP 1988

Tabela 5.4.1.

Wyszczególnienie	Ogółem	Okres budowy mieszkań					
		Przed 1918	1918- 1944	1945- 1960	1961- 1970	1971- 1978	1979- 1988
1	2	3	4	5	6	7	8
<u>Zasoby mieszkaniowe</u>							
Budynki	794	257	448	30	14	20	25
Mieszkania	1.285	344	603	53	33	130	122
Izby	4.666	1.249	2.176	154	102	419	566
Pow. użyt. mieszk. w m ²	85.595	24.137	40.180	2.653	1.799	6.872	9.954
Ludność w mieszk.	4.488	1.167	2.074	170	107	420	550
<u>Standardy mieszk.</u>							
Mieszkania /1 bud	1,62	1,34	1,35	1,77	2,36	6,50	4,88
Izby / 1mieszk.	3,63	3,63	3,61	2,91	3,09	3,22	4,64
m ² pow. użyt. /1 mieszk.	66,6	70,2	66,6	50,1	54,5	52,9	81,6
Osób / 1 mieszk.	3,49	3,39	3,44	3,21	3,24	3,23	4,51
m ² pow. użyt./1 os.	19,1	20,7	19,4	15,6	16,8	16,4	18,1

Źródło: Wyniki NSP 1988; publikacja Głównego Urzędu Statystycznego

1) Ludność, warunki mieszkaniowe – Gmina Banie Mazurskie

Województwo suwalskie, Warszawa 1990

GMINA BANIE MAZURSKIE

Mieszkania według okresu budowy
Dane NSP 1988

Tabela 5.4.2.

Lp.	Sołectwa	Mieszkania ogółem	w tym w budynkach mieszkalnych			
			Razem	w tym wybudowanych		
				przed 1918r.	w latach 1918-'44	po roku 1945
1	2	3	4	5	6	7
1.	Banie Mazurskie	414	398	35	169	194
2.	Dąbrówka Polska	38	36	2	26	8
3.	Grodzisko	64	63	31	32	-
4.	Gryżewo	18	18	2	16	-
5.	Jagiele	94	93	29	21	43
6.	Jagoczany	33	33	8	15	10
7.	Skaliskiejmy					
8.	Kierzki	36	36	5	31	-
9.	Lisy	74	73	37	34	2
10.	Miczuły	71	71	30	28	13
11.	Mieduniszki	83	83	41	11	31
12.	Obszarniki	13	12	4	6	2
13.	Rogale	21	19	15	2	2
14.	Sapałówka	47	47	2	29	16
15.	Surminy	47	46	7	36	3
16.	Ściborki	41	39	35	2	2
17.	Wróbel	53	43	5	36	2
18.	Zawady	48	47	15	31	1
19.	Ziemiały	29	26	23	3	-
20.	Żabin	61	60	1	52	7
Razem gmina mieszkania %		1.285 x	1.243 100,0	327 26,3	580 46,7	336 27,0

Zródło: Narodowy Spis Powszechny z dnia 6.XII.1988r. – Ludność, warunki mieszkaniowe, Gmina Banie Mazurskie, Województwo suwalskie, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 1990 rok.

GMINA BANIE MAZURSKIE

Mieszkania w budynkach mieszkalnych Dane NSP 1988

Tabela 5.4.3.

Wyszczególnienie	Mieszkania	%	Przeciętna wielkość 1 mieszkania w m ²
1	2	3	4
Mieszkania w budynkach mieszkalnych razem	1.243	100,0	66,7
w tym: 1 mieszkanie w bud.	589	47,4	78,5
2 mieszkania w bud.	174	14,0	64,6
3-4 mieszkania w bud.	159	12,8	52,4
5-6 mieszkań w bud.	103	8,3	47,9
7-9 mieszkań w bud.	15	1,2	42,3
10 i więcej mieszkań w bud.	203	16,3	56,7

Źródło : Wyniki NSP 1988; publikacje Głównego Urzędu Statystycznego;
„Ludność, Warunki mieszkaniowe – Gmina Banie Mazurskie Województwo
suwalskie”, Warszawa 1990 r.

GMINA BANIE MAZURSKIE

Mieszkania oddane do użytku w latach 1989 – 1998

Tabela 5.4.4

Lata	Mieszkania		Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²		Przeciętna pow. użytkowa 1 mieszkania w m ²		Uwagi
	ogółem	W tym w budynkach indywidualnych	ogółem	W tym w budynkach indywidualnych	w budynkach		
					Spółdzielczych Komunalnych Zakładów pracy i innych inwestorów	Indywidualnych	
1	2	3	4	5	6	7	8
1989	13	3	1.152	242	91,0	80,7	
1990	-	-	-	-	-	-	
1991	-	-	-	-	-	-	
1992	-	-	-	-	-	-	
1993	4	-	268	-	67,0	-	
1994	4	-	270	-	67,5	-	
1995	-	-	-	-	-	-	
1996	-	-	-	-	-	-	
1997	3	3	476	476	-	158,7	
1998	-	-	-	-	-	-	
Razem	24	6	2.166	1.135	80,4	119,7	

Uwaga: dane w rubrykach 3,5,7 dotyczą osób fizycznych

Źródło: Roczniki statystyczne województwa suwalskiego

Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin - wydawnictwa Urzędu Statystycznego w Suwałkach

GMINA BANIE MAZURSKIE

Zasoby i warunki mieszkaniowe w latach 1988 – 1998

Tabela 5.4.5

L.p.	Wyszczególnienie	Lata		Zmiany w latach 1988 - 1998
		NSP 1988	1998	
A.	<u>Zasoby mieszkaniowe</u>			
1.	Ludność w mieszkaniach	4.488	4.370 ¹⁾	-118
2.	Mieszkania	1.285	1.286	+ 1
3.	Izby w mieszkaniach	4.666	4.731	+ 65
4.	Pow. użyt. mieszkań w m ²	85.595	87.111	+ 1.516
5.	Liczba gospodarstw domowych	1.367	1.350 ¹⁾	- 17
B.	<u>Warunki mieszkaniowe</u>			
1.	Liczba osób / mieszkanie	3,49	3,40	- 0,09
2.	Liczba osób / izbę	0,96	0,92	- 0,04
3.	m ² pow. użyt. mieszk. / osobę	19,1	19,9	+ 0,8
4.	m ² pow. użyt. / mieszkanie	66,6	67,7	+ 1,1
5.	m ² pow. użyt. / izbę	18,3	18,4	+ 0,1
C.	Niedobór mieszkań przy założeniu wsk. 100 mieszkań na 100 gospodarstw domowych	82	64 ¹⁾	-18

Źródło: opracowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego 1988

ⁱ
¹⁾ dane szacunkowe

6. SIEĆ OSADNICZA

7. OBIEKTY OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW

6. SIEĆ OSADNICZA

Gmina Banie Mazurskie charakteryzuje się zróżnicowanym osadnictwem wiejskim. Na sieć osadniczą gminy składa się 56 miejscowości – wsie, osiedla, przysiółki, kolonie, które zgrupowane są w 20 sołectwach.

Struktura jednostek osadniczych pod względem liczby mieszkańców na koniec 1999 roku przedstawiała się następująco:

do 50 mieszkańców	- 33 jednostki osadnicze	- 58,9% (645 mieszkańców)
51 – 100 mieszkańców	- 13 jednostek osadniczych	- 23,2% (1.000 - " -)
101 – 200 - " -	- 6 - " - - " -	- 10,7% (810 - " -)
201 – 243 - " -	- 3 jednostki osadnicze	- 5,4% (655 - " -)
1.504 - „ -	- 1 jednostka osadnicza	- 1,8% (1.504 - " -)

Sieć osadnicza gminy jest bardzo rozdrobniona. W strukturze miejscowości prawie 93% stanowią małe jednostki osadnicze liczące do 200 mieszkańców, w tym znaczną część stanowią kolonie, przysiółki i osady liczące od kilku do kilkunastu osób.

Największą miejscowością jest ośrodek gminny – Banie Mazurskie, w którym zamieszkuje 32,6% ogółu mieszkańców gminy (1.504 osoby).

We wsiach liczących powyżej 200 mieszkańców zamieszkuje 14,2% ogółu ludności gminy. Do tych miejscowości na koniec 1999 roku należały: Lisy (243 osoby), Widgiry (210 osób), i Grodzisko (202 osoby).

Ponad 53% ogółu ludności zamieszkiwało w miejscowościach liczących od 2 do 171 mieszkańców.

Najważniejszym ogniwem sieci osadniczej tego obszaru jest wieś gminna – Banie Mazurskie – siedziba władz gminnych i ośrodek koncentracji usług poziomu II obsługujących ludność całej gminy oraz usług poziomu I dla mieszkańców miejscowości położonych w środkowej części gminy.

Ze względu na stopień w wyposażenia w urządzenia usługowe i położenie wyróżniają się wsie:

- Żabin – ośrodek usług poziomu I z rozszerzonym programem usługowym dla mieszkańców miejscowości położonych w północnej części gminy,
- Lisy – ośrodek usług poziomu I z rozszerzonym programem usługowym dla mieszkańców miejscowości położonych w południowej części gminy.

Wielkość jednostek osadniczych, ich funkcje oraz wyposażenie w urządzenia usługowe przedstawia tabela 6.1.

W tabeli 6.2. podano orientacyjny program obsługi ludności w skali gminy.

GMINA BANIE MAZURSKIE
Struktura sieci oświatowej, wyposażenie w urządzenia usługowe

Tabela 6.1

Ośrodki obsługi ludności (zespółów wsi)	Sołectwa (wsie zespółu)	Nazwy wsi, przysiółków, osad, kolonii wchodzących w skład sołectwa	Liczba mieszkań-ców 1999r.	Urządzenia usługowe										W gestii innych jednostek					komercyjne		
				Samorządowe																	
				Przedszkole Oddział przedszkolny	Szkoła podsta-wowa	Gimna-zjum	Biblioteka Publiczna	Pracownia kultural-na	Basen gim-nastyczny	Kapleisko-Plaza-park	Cmentarz czynny	OSP	Kościół kaplica	Ośrodek zdrowia	Apteka	Urząd pocztowy	Sklep	Zakład gastrono-miczny	Zakład Punkt usługowe		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
Banie Mazurskie	Banie Mazurskie	B. Mazurskie Owczary Wólka	1.504 5 88	1przedszk.	1	1	GBP	GOK	1b,2s,1S	-	1	1	1k,1gr	1	1	1	9	2	10z		
	Dąbrowka Polska	Dąbrowka Pol. Jeglęwo	137 2									1							1z		
	Różanka Dwór	Różanka Dwór	14																		
	Mieczny	Mieczny	40																		
	Mieczniki	Mieczniki	94																		
	Służa	Służa	8																		
	Zakącie Wlk.	Zakącie Wlk.	84																		
	Gryzewo	Gryzewo	60																		
	Czapowo	Czapowo	2																		
	Ustronie	Ustronie	15																		
	Szarek	Szarek	4																		
	Rogale	Rogale	43																		
	Maciejowa W.	Maciejowa W.	26										1								
	Audymiski	Audymiski	22																		
	Jagoczan	Jagoczan	111														1				
	Ziemiany	Ziemiany	37																		
	Kulisze	Kulisze	30																		
	Sapałowa	Sapałowa	75																1z		
	Grunajki	Grunajki	30																		
	Zapaly	Zapaly	30																		
	Surminy	Surminy	172									1					2				
	Bocwinka	Bocwinka	9																		
	Wróbel	Wróbel	149																1z		
	Stadnice	Stadnice	40																		
	Razem	Razem	2.831	1	1	1	GBP	GOK	Iboisko 2sale 1stadion	-	1	3	2kaptol. 1gr.k.	1	1	2	12	2	13z		

[illegible]

Zwiększenie programów usługowych w miejscowościach o funkcjach wypoczynkowych
(orientacyjny program uzupełniający do programu obsługi ludności)

Dział obsługi	1.	2.	3.
Gastronomia	Zapotrzebowanie urządzeń przy 150 – 500 letników i przy normalnej bazie obsługi dla około 500 mieszkańców stałych	Wystarcza istniejąca baza normalnywna	Zapotrzebowanie urządzeń przy 500 – 1500 letników i przy normalnej bazie obsługi dla około 1000 – 2000 mieszkańców stałych
Handel detaliczny	Uzupełnienie urządzeń normalnywnych sezonowymi kioskami (artykuły ogólnospożywcze, owocowo-warzywne, sportowo-pamiątkarskie)		Zwiększenie liczby miejsc w placówkach gastronomicznych, tworzenie sezonowych punktów żywienia
Kultura	Powiększenie normalnych wielkości bibliotek o 1 – 4,5 tys. tomów, urządzenie świetlic do 100 miejsc		Powiększenie zatrudnienia i pojemności urządzeń normalnywnych, uzupełnienie sezonowymi kioskami z szerszym asortymentem (wędliny i mięso, artykuły przemysłowe, tekstylia), urządzenie placu targowego
Sport i wypoczynek	Specjalne urządzenia sportowo-wypoczynkowe, kąpieliska		Powiększenie normalnywnych wielkości bibliotek do 4 – 10,5 tys. tomów i miejsc w kawiarniach, przystosowanie sali do wyświetlania filmów
Ochrona zdrowia	Zapewnienie punktu pielęgnarskiego i aptecznego		Zapewnienie ośrodka zdrowia z 1 – 2 gabinetami lekarskimi i dentystycznymi
Łączność	Zapewnienie agencji pocztowej z telefonem		Wystarczy baza normalnywna, z ewentualnym sezonowym zwiększeniem zatrudnienia
Rzemiosło usługowe	Co najmniej punkty: szewski, krawiecki, (naprawy i odświeżania), fryzjerski, fotograficzny, wypożyczalnia i naprawa sprzętu sportowo-turystycznego		Wystarczy baza normalnywna, z ewentualnym sezonowym zwiększeniem zatrudnienia

Wyjaśnienie:

- **poziom I** obejmuje urządzenia obsługi bliskiego zasięgu (o promieniu w zasadzie do 1,5 – 2,0 km) dla minimum 300 mieszkańców lub 800 ha użytków rolnych. W zależności od warunków miejscowych, wielkość zaludnienia i użytków rolnych może kształtować się różnie i osiągać 1000 mieszkańców i więcej oraz 1000 ha i więcej – odpowiednio do tego kształtuje się dobór urządzeń;

- **poziom II** obejmuje urządzenia obsługi średniego zasięgu, w zasadzie na obszarze gminy, ale z możliwością kształtowania się również innych zasięgów w zależności od warunków miejscowych

Źródło: wykorzystano opracowanie Tadeusza Kachniarza : „Orientacyjne programy obsługi gmin” – Materiały do projektowania regionalnych i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Warszawa 1986.

7. OBIEKTY OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW

7.1. Administracja, finanse, bezpieczeństwo

Urząd Gminy Banie Mazurskie zlokalizowany jest na działce o pow. 0,08 ha w budynku wymagającym remontu. Powierzchnia użytkowanych pomieszczeń jest wystarczająca dla potrzeb gminy.

Obsługę finansową mieszkańców gminy zabezpiecza Oddział Banku Spółdzielczego w Węgorzewie zlokalizowany na działce o powierzchni 0,41ha w Baniach Mazurskich. Stan techniczny obiektu bardzo dobry.

We wsi Banie Mazurskie Posterunek Policji Lokalnej mieści się w budynku o średnim stanie technicznym.

Na terenie ośrodka gminnego znajduje się również Strażnica Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej w Kętrzynie. Użytkowany budynek jest w dobrym stanie technicznym.

7.2. Oświata i wychowanie

* Wychowanie przedszkolne

Obecnie na terenie gminy funkcjonuje jedno przedszkole samorządowe o 50 miejscach zlokalizowane w Baniach Mazurskich. Do przedszkola uczęszcza 33 dzieci. Opiekę nad dziećmi sprawuje 2 nauczycieli. Budynek przedszkola wymaga remontu.

Przy szkołach podstawowych w Baniach Mazurskich, Lisach i Żabinie zorganizowane są oddziały przedszkolne, do których w roku szkolnym 1999/2000 uczęszcza 72 dzieci 6-letnich.

* Szkolnictwo podstawowe

Według danych Urzędu Gminy w Baniach Mazurskich w roku szkolnym 1999/2000 funkcjonują 3 szkoły podstawowe i 1 gimnazjum.

Baza lokalowa szkół podstawowych przedstawia się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Pow. działki w m ²	Stan techniczny budynków	Ilość pomieszczeń do nauczania	Ilość oddziałów	Liczba nauczycieli	Liczba uczniów	Urządzenia sportowo-rekreacyjne
A. Szkoły podstawowe		6.420	Dobry	12	15	19	313	Stadion Boisko Sala do ćwiczeń – 186,5m ² p.u. Ścieżka zdrowia
1.	Szkoła Podstawowa w Baniach Mazurskich							
2.	Szkoła Podstawowa w Lisach	15.000	Dobry	8	8	11	111	Boisko Ogródek jordanowski Ścieżka zdrowia
3.	Szkoła Podstawowa w Żabinie	6.866	Dobry	9	8	9	133	Boisko Ogródek jordanowski Sala gim. W budowie
Razem szkoły podstawowe				29	31	39	557	
B. Gimnazja		16.144	Zły do kapitalnego remontu	18	4	17	85	Stadion Boisko Sala do ćwiczeń 171,27 m ² pu. Ścieżka zdrowia
1.	Gimnazjum w Baniach Mazurskich							

W zakresie szkolnictwa ponadgimnazjalnego młodzież z gminy korzystać będzie głównie ze szkół w Węgorzewie i Giżycku.

Potrzeby inwestycyjne w zakresie szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego to:

- zakończenie budowy hali sportowej przy szkole podstawowej w Żabinie,
- remont obiektów szkolnych w Baniach Mazurskich wraz z modernizacją kotłowni,
- modernizacja kotłowni w szkole podstawowej w Lisach,
- budowa sali gimnastycznej przy szkole podstawowej w Lisach.

7.3. Ochrona zdrowia

Podstawowe usługi z zakresu opieki zdrowotnej realizowane są przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Holmet”, w którym zatrudnionych jest 2 lekarzy i 1 lekarz stomatolog.

Zakład ten dzierżawi pomieszczenia byłego Gminnego Ośrodka Zdrowia w Baniach Mazurskich oraz korzysta z lokalu b. Wiejskiego Ośrodka Zdrowia w Żabinie, gdzie jednak mieszkańcy nie mają zapewnionej stałej opieki lekarskiej.

Na terenie ośrodka gminnego znajduje się apteka w budynku o dobrym stanie technicznym.

W zakresie opieki specjalistycznej i szpitalnej mieszkańcy gminy korzystają głównie ze szpitali w Giżycku i Węgorzewie.

7.4. Kultura

Wyposażenie gminy w placówki i obiekty upowszechniania kultury obejmuje:

- Gminny Ośrodek Kultury w Baniach Mazurskich,
- Świetlice wiejskie w Kierzkach, Budziskach, Lisach, Grodzisku,
- Gminną Bibliotekę Publiczną z czytelnią w Baniach Mazurskich,
- Filię Gminnej Biblioteki Publicznej w Żabinie.

Według danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie na koniec 1998 roku księgozbiór biblioteki i filii liczył 29.829 woluminów. Na 1000 mieszkańców gminy przypadało średnio 6.810 woluminów wobec 4.878 woluminów średnio w gminach wiejskich powiatu giżyckiego. Czytelnicy stanowili 26,3% ogółu ludności gminy wobec 15,4% średnio w gminach wiejskich powiatu giżyckiego.

7.5. Obiekty kultu religijnego

Na terenie gminy znajdują się następujące obiekty kultu religijnego:

- kościół rzymsko-katolicki p.w. św. Antoniego w Baniach Mazurskich – obiekt zabytkowy,
- kościół rzymsko-katolicki p.w. Piotra i Pawła w Rogalach – obiekt zabytkowy,
- kościół rzymsko-katolicki p.w. Narodzenia NMP w Żabinie – obiekt zabytkowy,
- kościół greko-katolicki p.w. św. Mikołaja w Baniach Mazurskich – obiekt zabytkowy,
- kaplice rzymsko katolickie w Grodzisku i Zawadach.

7.6. Handel i gastronomia

Według danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie na koniec 1998 roku na terenie gminy Banie Mazurskie zarejestrowane były następujące jednostki handlowe:

- 16 sklepów z artykułami żywnościowymi,

- 3 sklepy z artykułami nieżywnościowymi,
- 1 jednostka handlu obwoźnego,
- 1 punkt sprzedaży drobnodetalicznej,
- 1 hurtownia.

Na 1 sklep przypadało średnio 230 osób wobec 182 osób na terenach wiejskich powiatu giżyckiego oraz 118 osób średnio w województwie warmińsko-mazurskim.

Usługi gastronomiczne świadczyły dwie kawiarnie w Baniach Mazurskich i jedna w Żabinie.

Handel, gastronomia i usługi to główne dziedziny działalności rozwijające się na zasadach komercyjnych. Rozwój ich w dużym stopniu uzależniony jest od siły nabywczej ludności. Władze gminne powinny jednak przygotować oferty dla potencjalnych inwestorów, kierując się potrzebą rozwoju tego sektora gospodarki.

7.7. Łączność

W 1999 roku Urzędy Pocztowe funkcjonowały we wsiach : Banie Mazurskie, Żabin, Rogale.

Obsługę telekomunikacyjną w gminie zapewnia Telekomunikacja Polska S.A. poprzez Rejon w Węgorzewie. Centrale telefoniczne zlokalizowane są w miejscowościach:

- Banie Mazurskie o pojemności 400 NN,
- Żabin o pojemności 100 NN

W 1998 roku na 1000 mieszkańców gminy przypadało średnio 98 abonentów telefonii przewodowej przy średnich wskaźnikach: 188,3 w powiecie giżyckim i 198,2 w województwie warmińsko-mazurskim.

W najbliższych latach przewidywana jest budowa światłowodu Węgorzewo – Budry Banie Mazurskie – Gołdap oraz rozbudowa centrali telefonicznej w Baniach Mazurskich do 600 NN i Żabinie do 150 NN.

Na terenie gminy zlokalizowany jest przekątnik GSM, który zapewnia pokrycie sygnałem systemu ERA obszaru całej gminy.

7.8. Ochrona przeciwpożarowa

Ochronę przeciwpożarową zabezpiecza Ochotnicza Straż Pożarna, która dysponuje remizami we wsiach:

- Banie Mazurskie – obiekt wymaga remontu,
- Surminy - obiekt w stanie dobrym,
- Lisy - obiekt w stanie dobrym,
- Zawady - obiekt w stanie dobrym,
- Grodzisko - remiza ze świetlicą w stanie dobrym,
- Dąbrówka - stan techniczny obiektu dostateczny, brak wozu strażackiego,
- Żabin - obiekt w stanie dobrym,
- Widgiry - remiza wymaga wydzielenia i przejęcia od AWRSP.

Ponadto w Mieduniskach Małych istnieje prywatna Ochotnicza Straż Pożarna przy Przedsiębiorstwie „AGROPASZ”.

7.9. Sport, rekreacja, zieleni.

Do najważniejszych obiektów sportowo-rekreacyjnych znajdujących się na terenie gminy należy zaliczyć:

- stadion gminny w Baniach Mazurskich,
- boiska szkolne przy szkołach w Baniach Mazurskich, Lisach i Żabinie,
- boisko sportowe w Widgirach,
- sale gimnastyczne w szkołach w Baniach Mazurskich

Na terenie gminy występują skupiska cennej zieleni. Na szczególną uwagę zasługują parki podworskie objęte ochroną konserwatorską w Klewinach i Mieduniszkach Wielkich oraz parki przewidziane do objęcia ochroną konserwatorską w Jagoczanach, Mieduniszkach Małych i Rapie.

Wypożenie gminy w urządzenia sportowo-rekreacyjne jest niedostateczne, co dostrzegają władze samorządowe i widzą potrzebę ich rozbudowy między innymi poprzez:

- zakończenie budowy hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Żabinie,
- budowę sali gimnastycznej przy szkole podstawowej w Lisach,
- budowę zalewu w Baniach Mazurskich,
- modernizację stadionu gminnego w Baniach Mazurskich,
- urządzenie kąpielisk nad jeziorami.

7.10. Cmentarze

Na terenie gminy znajdują się dwa czynne cmentarze komunalne w Baniach Mazurskich i Żabinie.

Istnieje potrzeba nowej lokalizacji cmentarza w Baniach Mazurskich.

8.1. Poziom warunków życia ludności

Poziom warunków życia ludności gminy Banie Mazurskie w porównaniu z przeciętnym poziomem życia mieszkańców gmin wiejskich byłego województwa suwalskiego w 1997 roku oraz przeciętnym poziomem życia ludności powiatu giżyckiego i województwa warmińsko-mazurskiego w 1998 roku przedstawia tabela 8.1.

GMINA BANIE MAZURSKIE

Warunki życia mieszkańców

w roku 1997 na tle gmin wiejskich byłego województwa suwalskiego
w roku 1998 na tle powiatu giżyckiego i województwa warmińsko-mazurskiego

tabela 2.1.

Wyszczególnienie	rok 1997		rok 1998		
	gmina Banie Mazurskie	gminy wiejskie b. woj. suw.	gmina Banie Mazurskie	powiat giżycki	wojew. Warmińsko-mazurskie
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Demografia					
1.1. Przyrost naturalny na 1000 ludności	3,4	3,6	1,6	1,1	3,0
1.2. Zgony niemowląt na 1000 urodzin żywych	20,4	10,4	18,9	9,6	9,1
1.3. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na 1000 ludności	-15,0	- 5,5	-14,6	- 3,1	- 1,3
2. Rynek pracy					
2.1. Pracujący w gospodarce narodowej poza rolnictwem indywidualnym na 1000 ludności ¹⁾	88	86	x	123	178
2.2. Bezrobotni zarejestrowani w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	29,5	17,6	27,5	17,9	13,7
2.3. Zakłady osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności	15	25	21	51	50
3. Mieszkalnictwo					
3.1. Pow. użytkowa w m ² na 1 osobę	19,5	19,4	19,9	18,5	17,2
3.2. Liczba osób na 1 izbę	0,94	0,98	0,92	0,90	0,96
3.3. Mieszkania oddane do użytku na 1000 ludności	•	0,8	•	2,1	2,4
3.4. Liczba mieszkań na 1000 osób	287	266	294	293	284
4. Infrastruktura społeczna					
4.1. Liczba uczniów na 1 szkołę podstawową	212	118	208	247	249
4.2. Liczba uczniów na 1 pomieszczenie do nauczania	16	14	12,5	20	21
4.3. Zmianowość	0,85	0,79	0,66	0,95	0,99
4.4. Liczba uczniów na 1 nauczyciela pełnozatrudnionego	14	12	14	15	15
4.5. Liczba ludności na 1 ośrodek zdrowia	2 238	3 316	2 190	3 516	5 361
4.6. Liczba ludności na 1 lekarza	1 492	2 941	1 460	550	612
4.7. Liczba ludności na 1 lekarza dentyzę	•	6 776	4 380	2 623	3 101
4.8. Liczba ludności na 1 aptekę	4 476	9 741	4 380	5 944	6 149
4.9. Liczba mieszkańców na 1 placówkę biblioteczną	2 238	1 499	2 190	3 567	3 811
4.10. Księgozbiór placówek bibliotecznych na 1000 ludności	6 765	5 191	6 810	4 028	3 806
4.11. Liczba ludności na 1 placówkę pocztową	1 119	1 901	1 460	2 786	3 570
4.12. Abonenci telefonii przewodowej na 1000 ludności	77,1	98,9	98	188,3	198,2
4.13. Liczba mieszkańców na 1 jednostkę handlową	213	176	209	88	85
5. Dochody i wydatki budżetów gminnych					
5.1. Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w zł	1 193,70	1 036,50	1 638,20	1 220,90	1 137,70
5.2. Wydatki budżetu gminy na 1 mieszkańca w zł	1 212,80	1 037,30	1 792,30	1 246,60	1 160,10
5.3. Wydatki z budżetu gminy na inwestycje na 1 mieszkańca w zł	218,10	251,30	691,30	320,0	217,70

¹⁾ bez PKP, Poczty, Telekomunikacji oraz zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób

Uwagi:

• zjawisko nie wystąpiło

x brak danych

Źródło: opracowanie własne na podstawie publikacji statystycznych:

1. Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1997 r., Urząd statystyczny w Suwałkach, Suwałki 1998,
2. Województwo warmińsko-mazurskie w 1998 roku. Ważniejsze dane o województwie, powiatach, gminach. Urząd statystyczny w Olsztynie, 1999 rok.

- 9. FUNKCJE STANOWIĄCE PODSTAWY
GOSPODARCZE**
- 10.KOMUNIKACJA**
- 11.GOSPODARKA KOMUNALNA I
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA**
- 12.RUCH BUDOWLANY I RYNEK
NIERUCHOMOŚCI**
- 13.PROBLEMY ROZWOJU**

9. FUNKCJE STANOWIĄCE PODSTAWY GOSPODARCZE GMIN

9.1. Zagospodarowanie turystyczne.

Na terenie gminy Banie Mazurskie jest 5 gospodarstw prowadzących działalność agroturystyczną. Ponadto na terenie gminy znajduje się jedno pole namiotowe w miejscowości Gryżewo nad jeziorem Czupowskim.

O możliwościach rozwoju turystyki wspomniano w punkcie Turystyka wodna, agroturystyka, wypoczynek i rekreacja na stronie 28 niniejszego opracowania.

9.2. Rolnictwo

9.2.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Na jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej składają się warunki glebowe, agroklimat lokalny, rzeźba terenu i warunki gruntowo-wodne.

Ocenę warunków glebowych gminy przedstawia tabela - w pkt. 9.2.3. Wg Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa pod względem bonitacji i przydatności rolniczej przy wskaźniku 46,3 pkt.- gmina Banie Mazurskie zajmowała 20 miejsce w b. woj. suw. (44,4 pkt. - b. województwo suwalskie i 51,9 - woj. olsztyńskie).

Warunki agroklimatyczne gminy oceniono na 5,6 pkt. wobec 6,4 w byłym województwie suwalskim. Z powyższej charakterystyki wynika, że warunki agroklimatyczne gminy Banie Mazurskie są znacznie trudniejsze, mniej korzystne niż w innych gminach byłego województwa suwalskiego. Krótki okres wegetacyjny zmusza rolników do maksymalnej koncentracji prac polowych w okresie wiosennym (kwiecień – maj) i zniwno – jesienny (sierpień – wrzesień). Również krótki okres wypasu na pastwiskach, a w konsekwencji długi okres karmienia bydła pomieszczeniach zamkniętych, wyraźnie rzutuje na efekty ekonomiczne chowu zwierząt. Surowsze warunki agroklimatyczne stwarzają pewne ograniczenia w doborze podstawowych roślin uprawnych.

Bonitacja rzeźby terenu dla potrzeb rolnictwa jest mało korzystna, gdyż w 5-punktowej skali została oceniona na 2,8; przy średniej byłego województwa 3,1. Warunki gruntowo- wodne w podobnej skali oceniono na 3,5 (przy średniej byłego województwa - 3,0 pkt.).

Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej gleb gminy Banie Mazurskie wynosi 58,2 pkt. wobec 56,9 w byłym województwie suwalskim (średnim dla kraju-66,5 i dla b. woj. olsztyńskiego - 67,0).

9.2.2. Struktura użytkowania

Wg danych Urzędu Rejonowego w Węgorzewie, Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami powierzchnia gminy Banie Mazurskie na dzień 1 stycznia 2000 r. wynosiła 20554,69 ha

Strukturę użytkowania terenów gminy na tle b. województwa przedstawia się następująco:

	Gmina Banie Mazurskie	Województwo suwalskie
Użytki rolne	57,6%	50,8 %
Grunty pod lasami i zadrzewieniami	32,9%	32,9 %
Wody	1,2%	7,8 %
Tereny komunikacyjne	2,5%	2,6 %

	Gmina Banie Mazurskie	Województwo suwalskie
Tereny osiedlowe	1,8%	1,6 %
Nieużytki	3,8%	3,4 %
Tereny pozostałe	0,2%	0,9%

Analiza przedstawionych liczb wskazuje na dominującą rolę użytków rolnych w gminie Banie Mazurskie przy udziale 57,6 % powierzchni gminy wobec 50,8% w skali byłego województwa suwalskiego.

Strukturę użytkowania terenów w obrębach geodezyjnych przedstawia tabela nr 9.2.2, z której wynika dominująca pozycja użytków rolnych w większości obrębów.

Największy udział użytki rolne zajmują w obrębie Kierzki (86,40%), Banie Mazurskie (85,12%), Jagiele (84,60%).

Najmniejszy udział użytki rolne zajmują w obrębie Ściborki – 16,23%.

Na drugim miejscu w strukturze użytków gminy znajdują się lasy i zadrzewienia, które zajmują 32,9 % powierzchni, wobec takiej samej w skali byłego województwa suwalskiego

Największy udział stanowią lasy obrębu geodezyjnego: Ściborki (76,46%), Surminy (55,47%), Sapałówka (54,99%), a najmniejszy - w obrębie Banie Mazurskie (3,41%).

Wody stanowią tylko 1,2% powierzchni gminy i największy udział mają w powierzchni obrębu Żabin (4,00%).

Tereny osiedlowe stanowią 1,8% % powierzchni gminy wobec 1,6 % w skali byłego województwa. Uwagę zwraca większy udział terenów zainwestowanych w obrębie Dąbrówka Polska.

Nieużytki w gminie Banie Mazurskie mają nieznacznie większy udział niż w byłym województwie suwalskim, największy udział zajmują w obrębie Rogale (6,03%).

9.2.3. Gleby

Dominującym typem gleb gruntów ornych są gleby brunatne i bielcowe, wytworzone z glin całkowitych, piasków gliniastych, piasków gliniastych podścielonych gliną lub piaskiem luźnym i piasków luźnych całkowitych. Grunty orne zajmują 31,6% całej powierzchni gminy i w ich ogólnym areale dominują zdecydowanie gleby o dość korzystnych warunkach przyrodniczych do produkcji rolnej zaliczone do II, III^a i III^b oraz głównie IV^a i IV^b klasy bonitacyjnej. Są to gleby należące w przewadze do żytniego bardzo dobrego kompleksu przydatności rolniczej /kompleks 4/, w mniejszym stopniu do pszenego dobrego, pszenego wadliwego i żytniego dobrego /kompleksy 2,3 i 5/ oraz podrzędnie do kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego /kompleks 8/.

Potencjalne możliwości produkcyjne gleb obrazuje klasyfikacja bonitacyjna.

Procentowy udział poszczególnych klas bonitacyjnych w powierzchni gruntów ornych i użytków zielonych gminy Banie Mazurskie na tle byłego województwa suwalskiego przedstawia się następująco :

	Gmina Banie Mazurskie		Województwo suwalskie
Użytki rolne	Pow.gruntów ornych w ha	%	%
Klasa II	6	0,1	0,0
Klasa IIIa	42	0,6	0,2
Klasa IIIb	591	8,8	6,2
Klasa IVa	2.099	31,2	30,2
Klasa IVb	2.183	32,5	30,0
Klasa V	1.240	18,4	19,7
Klasa VI	548	8,1	13,1
Klasa VI RZ	19	0,3	0,6
Użytki zielone	Pow. użytków zielonych w ha		
Klasa II	38	0,7	0,0
Klasa III	899	16,6	7,9
Klasa IV	2535	46,8	46,8
Klasa V	1411	26,0	30,6
Klasa VI	519	9,6	13,8
Klasa VI RZ	18	0,3	0,9

W skali gminy najlepsze grunty orne tj. klasy II i III^a stanowią tylko 0,7 % powierzchni gruntów ornych gminy, a gleby III b - 8,8 % . Grunty III^a klasy bonitacyjnej występują w obrębie Banie Mazurskie, Dąbrówka Polska, Jagoczany, Miczuły, Sapałówka, Żabin.

Gleby klas IVa stanowią 31,2 % powierzchni gruntów ornych, gleby klas IV b - 32,5 %. Grunty klasy V i VI stanowią 26,8 % i stanowią największy udział gruntów ornych obrębu Gryżewo i Obszarniki.

Udział klas bonitacyjnych w poszczególnych obrębach przedstawia tabela nr 9.2.3

9.2.4. Struktura użytków rolnych

Gminę Banie Mazurskie charakteryzują korzystne warunki naturalne do produkcji rolnej. Użytki rolne zajmują 11.835,66 ha, co stanowi 57,6% powierzchni gminy, wobec 50,8 % w skali byłego województwa suwalskiego.

Struktura użytków rolnych przedstawia się następująco:

Grunty orne	6492,11 ha	tj. 54,8% pow. użytków rolnych
Sady	7,58 ha	tj. 0,1%
Użytki zielone	5336,00 ha	tj. 45,1%

Udział użytków rolnych w poszczególnych obrębach jest zróżnicowany, a obrazuje to tabela nr 9.2.4.

W ogólnej powierzchni użytków rolnych dominują grunty orne - 54,8%. Największy udział stanowią w obrębach: Dąbrówka Polska, Jagoczany, Jagiele i Grodzisko.

Użytki zielone, w ogólnej powierzchni użytków rolnych, stanowią tylko o 9,7% mniej od gruntów ornych i stanowią od 30 do 55% użytków rolnych poszczególnych obrębów.

9.2.5. Struktura władania

Wg stanu na 1 styczeń 2000 struktura władania gruntów przedstawia się następująco:

Indywidualne gosp. rolne	39,7 %pow. ogółem
Grunty Skarbu Państwa	56,3%
w tym: grunty AWRSP	32,7%
Lasy Państwowe	21,6%
Państwowe wody i rowy	0,85%
Drogi publiczne	1,6%

W strukturze władania gruntów gminy dominują grunty Skarbu Państwa zajmując 56,3% powierzchni gminy, w tym grunty Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa – 32,7% i Lasy Państwowe – 21,6%.

Wnioski:

Użytki rolne AWRSP stanowią bazę do zagospodarowania. Mogą one powiększyć istniejące gospodarstwa rolne, stanowić odrębne gospodarstwa farmerskie.

9.2.6. Charakterystyka gospodarstw indywidualnych

Na terenie gminy Banie Mazurskie w 1998 roku było 488 gospodarstw, dominowały gospodarstwa w przedziale 5 – 20 ha, które stanowiły 47,5 % gospodarstw rolnych w gminie.

Strukturę gospodarstw w gminie przedstawia poniższa tabela:

Powierzchnia gospodarstw	Liczba gospodarstw	%
Do 5 ha	148	30,3
5,1 – 20 ha	232	47,5
20,1 – 50 ha	87	17,9
50,1 – 100 ha	14	2,9
powyżej 100 ha	7	1,4
Razem	488	100,0

9.2.7. Produkcja rolna

Strukturę upraw na terenie gminy Banie Mazurskie przedstawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj upraw	%
Zboża	56,6
Trawy	17,0
Inne pastewne	8,5
Pastwiska	5,9
Ziemniaki	3,5
Bobik	3,0
Groch, peluszk	2,5
Łubin	1,5
Buraki pastewne	0,3
Kukurydza	0,3
Warzywa	0,3
Rzepak	0,6
Razem	100

Aktualnie notuje się tendencje do zmniejszenia się ilości gruntów odłogowanych. Ze względu na utrzymywanie się od dłuższego czasu niskich cen skupu zboża następuje spadek uprawy zbóż. W uprawie ozimin w dalszym ciągu obserwuje się postępujący wzrost uprawy pszenicy ozimej odmian wysokoglutenowych, które znacznie lepiej się sprzedają. Spada uprawa pszenżyta, przede wszystkim przeznaczone jest na pasze dla trzody chlewnej.

Spada także uprawa żyta, chociaż należy przyznać, że stanowi ono stosunkowo wysoki odsetek upraw w stosunku do innych zbóż.

Duży udział w strukturze zasiewów mieszanki zbożowej spowodowany jest większym wykorzystaniem jej na potrzeby własne, głównie z przeznaczeniem jako pasze dla trzody chlewnej. Głównym składnikiem mieszanek jest jęczmień i owies, ale coraz częściej spotyka się mieszanki trójskładnikowe z udziałem pszenicy.

Spada także zainteresowanie uprawą owsa, który w 1998 roku zasiany był zaledwie na powierzchni 140 ha.

Struktura uprawy zbóż przedstawiała się następująco:

Rodzaj	Obszar w ha	%
Pszenica	970	24,3
Pszenżyto	480	12,0
Żyto	580	14,5
Jęczmień	700	17,5
Owies	120	3,0
Mieszanki zbożowe	1.150	28,7
Razem	4.000	100,0

Występuje brak uprawy buraka cukrowego, który wynika ze spadku opłacalności produkcji i dużej pracochłonności.

Natomiast uprawa ziemniaków ma i będzie miała tendencje spadkowe; głównym czynnikiem tego zjawiska jest ograniczona możliwość sprzedaży oraz znaczne zmniejszenie stosowania ich w żywieniu trzody chlewnej. Powierzchnia uprawy ziemniaka wynosiła 270 ha. Nie uprawia się ziemniaków z przeznaczeniem na kwalifikowany materiał sadzeniakowy.

Kukurydza uprawiana jest głównie przez gospodarstwa prowadzące większą hodowlę bydła.

Uprawia się znaczną ilość traw i roślin pastewnych na gruntach ornych, przeznaczonych na paszę, głównie dla bydła. Stanowią one około 30% powierzchni zasiewów. Są to mieszanki traw z motylkowymi drobnonasiennymi i same motylkowe, które głównie przeznaczone są na siano, a w latach suchych stanowią rezerwę zielonek przeznaczonych do bezpośredniego skarmienia.

Przewiduje się, że powierzchnia trwałych użytków zielonych generalnie nie ulegnie zmianie. Około 20% pastwisk i 15% łąk wymaga odnowy. Średni plon zielonki wynosi 250 - 270 q. Niewiele, bo tylko 20 ha uprawia się buraków pastewnych. Jest to ilość zdecydowanie za mała w stosunku do potrzeb.

Poziom nawożenia wśród gospodarstw jest bardzo zróżnicowany, wynosząc średnio około 85kg/ha i ma tendencję rosnącą. W spółkach i dużych gospodarstwach poziom nawożenia wynosi 200kg/ha.

Obserwuje się rosnące zainteresowanie nawożeniem dolistnym nawozami wieloskładnikowymi i mocznikiem, ale również w większych obszarowo gospodarstwach.

Ze względu na otwarcie kopalni kredy łkowej w Rapie oraz niski koszt wapna wynoszący 0,5 – 0,7 za tonę (1998r.) z dowozem do gospodarstwa – nastąpił zdecydowany wzrost wapnowania gruntów w gospodarstwach rolników. Zainteresowanie wapnowaniem należy potraktować jako bardzo korzystne zjawisko, które spowoduje znaczny wzrost urodzajności gleb.

9.2.8. Produkcja zwierzęca

W produkcji zwierzęcej na terenie gminy Banie Mazurskie dominuje trzoda chlewna, a następnie bydło.

W związku z drastycznym spadkiem opłacalności produkcji mięsa wieprzowego od dłuższego czasu, zauważa się w średnich i małych gospodarstwach zmniejszenie zainteresowania chowem trzody chlewnej. W dużych specjalistycznych gospodarstwach nie obserwuje się zmian.

Należy stwierdzić, że w ostatnich latach generalnie poprawiło się żywienie trzody chlewnej. wpłynęło to na skrócenie okresu tuczu, który średnio wynosi 7 ½ miesiąca oraz poprawę mięsności. Duży procent w paszach stosowanych w żywieniu świń stanowią superkoncentraty i dodatki mineralne. Postęp w przypadku produkcji wieprzowiny o wysokiej jakości jest kilkakrotnie szybszy i bardziej zauważalny niż w przypadku produkcji mleka. Większość macior kryta jest knurami ras mięsnych, a także coraz więcej macior inseminuje się. W ostatnich trzech latach wybudowano tylko 1 chlewnię.

W produkcji zwierzęcej obserwuje się postępujący wzrost zainteresowania chowem krów mlecznych. Rolnicy stopniowo zwiększają stado podstawowe krów.

Aktualnie w gminie znajduje się 7 gospodarstw chowających opasy na większą skalę. Obserwuje się na rynku niedostatek cieląt ras mięsnych oraz jałówek hodowlanych i użytkowych.

Średnia wydajność mleka od jednej krowy szacuje się na poziomie 3 100 l. Ilość ta stopniowo wzrasta. Podstawowym czynnikiem mającym na to wpływ jest odnowa stada podstawowego na bazie wydajniejszych sztuk i stopniowe poprawianie żywienia.

Występuje kompletny brak zainteresowania chowem owiec. Powodem tego jest niska cena baraniny i produktów ubocznych, takich jak wełna i skóry.

Ogólne pogłowie kóz w gminie wynosi około 45 sztuk, utrzymane są one u 11 rolników.

Stan produkcji zwierzęcej w gminie Banie Mazurskie obrazuje poniższe zestawienie:

Stan zwierząt	Liczba	%
Trzoda chlewna	7 500	59,3
Bydło	5 000	39,5
Owce	100	0,8
Kozy	45	0,4
Razem	12 645	100,0

W gminie są dwa gospodarstwa produkujące brojlery kurze, jedno gospodarstwo produkujące gęsi i jedno produkujące indyki. Cała ich produkcja przeznaczona jest na sprzedaż.

Od października 1997 roku zaczęła funkcjonować we wsi Radkiejmy firma „ROMI AGRO” w Gołdapi, produkująca brojlery indyckie. Stan ich wynosi około 15 000 sztuk.

Produkcja drobiu na terenie gminy szacuje się następująco:

Stan drobiu	Liczba	%
Kury niośki	6 500	10,2

Stan drobiu	Liczba	%
Kury ogólnoużytkowe	8 500	13,5
Brojlery kurze	27 500	43,3
Gęsi	5 000	7,9
Indyki	15 500	24,4
Kaczki	450	0,7
Razem	35.950	100,0

7.2.9. Plony

Średnie plony w indywidualnych gospodarstwach w 1997r. (z 1 ha w dt)

	b. województwo suwalskie	Gmina Banie Mazurskie
Ogółem	26,8	23,4
Pszenica	30,2	23,5
Żyto	24,4	21,0
Jęczmień	26,9	24,1
Owies	24,9	21,0
Pszenżyto	29,1	24,0
Mieszanek zbożowe	25,9	24,0
Ziemniaki	163,0	170

Źródło: US w Suwałkach

Z powyższych danych wynika, że jedynie plony ziemniaków w gminie Banie Mazurskie są wyższe od średnich w byłym województwie suwalskim a plony zbóż są zdecydowanie niższe

9.2.10. Obsługa rolnictwa

Wyposażenie miasta w obiekty obsługi rolnictwa :

Stacja Hodowli i Unasienniania Zwierząt ,

Weterynaria, Rejonowy Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska ,

9.3. Leśnictwo

Aktualnie lasy na terenie gminy Budry zajmują powierzchnię 6763,42 ha, co odpowiada lesistości 32,9%. Lesistość gminy Banie Mazurskie odpowiada średniej krajowej. Badania i prace studialne (Z.Obmiński, T. Partyka, J.Siuta, B. Łonkiewicz) wskazują, że racjonalna z punktu widzenia struktury użytkowania ziemi i kształtowania środowiska, lesistość Polski na obecnym etapie rozwoju cywilizacyjnego powinna wynosić 33 – 34%.

Lesistość i udział lasów prywatnych w powierzchni leśnej przedstawia załączona tabela nr 9.3.

8.4. Działalność produkcyjna i gospodarcza

Według danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie na koniec 1998 roku na terenie gminy Banie Mazurskie zarejestrowanych było 127 podmiotów gospodarki narodowej z tego:

- 10 w sektorze publicznym,

- 117 w sektorze prywatnym

Formy prawno-organizacyjne podmiotów gospodarki narodowej to między innymi:

- 16 Spółek, w tym 5 prawa handlowego,

- 5 spółdzielni,

- 92 zakłady osób fizycznych

Struktura podmiotów gospodarki narodowej według wybranych sekcji Europejskiej Klasyfikacji Działalności przedstawiała się następująco:

Ogółem	w tym						
	Działalność produkcyjna	Budownictwo	Handel i naprawy	Hotele i restauracje	Transport, składowanie i łączność	Obsługa nieruchomości i firm	Pozostała działalność usługowa, komunalna socjalna i indywid.
<u>127</u>	<u>20</u>	<u>12</u>	<u>33</u>	<u>-</u>	<u>8</u>	<u>6</u>	<u>10</u>
92	16	12	30	-	8	4	4

w liczniku – podmioty gospodarki narodowej ogółem

w mianowniku – zakłady osób fizycznych

Źródło: „Województwo warmińsko-mazurskie w 1998r. Ważniejsze dane o województwie, powiatach, gminach” Urząd Statystyczny w Olsztynie.

Przestrzenne rozmieszczenie zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą obrazuje tabela 9.4

Źródło: Urząd Gminy w Baniach Mazurskich
Stan: 1999.12.31

GMINA BANIE MAZURSKIE
Struktura użytkowania

Tabela nr 6.2.2.

Lp.	Nazwa obszaru geodezyjnego	Powierz- chnia ogółem ha	Użytki rolne		Grunty pod lasami		Grunty pod wodami		Tereny komunikacyjn e		Tereny osiedlowe		Nieużytki		Tereny różne i pozostałe	
			ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	Banie Mazurskie	1.1171,67	997,28	85,12	39,15	3,41	18,20	1,55	44,16	3,77	46,53	3,97	25,43	2,17	-	-
2.	Dąbrowka Polska	996,62	580,03	58,20	293,89	24,07	3,18	0,32	21,57	2,16	70,23	7,05	27,25	2,73	-	-
3.	Grodzisko	1.099,91	899,03	81,74	106,19	9,65	6,57	0,60	31,76	2,89	18,53	1,68	36,70	3,34	0,02	-
4.	Gryzewo	199,52	167,63	84,02	14,85	7,44	1,43	0,72	7,28	3,65	6,67	3,34	1,47	0,74	-	-
5.	Jagiele	871,80	737,56	84,60	46,53	5,34	4,61	0,53	20,13	2,31	18,01	2,07	43,01	4,93	1,59	0,18
6.	Jagoczany	826,37	439,64	53,20	304,54	36,85	8,13	0,98	20,95	2,54	12,28	1,49	39,74	4,81	0,77	0,09
7.	Kierzki	476,40	411,61	86,40	23,64	4,96	0,57	0,12	7,42	1,56	10,39	2,18	22,57	4,74	-	-
8.	Lisy	1.039,66	873,69	84,04	73,28	7,05	9,83	0,95	30,72	2,95	22,49	2,16	28,80	2,77	0,23	0,02
9.	Miczuły	858,96	692,20	80,59	73,22	8,52	18,53	2,16	24,29	2,83	25,65	2,99	24,83	2,89	0,24	0,03
10.	Obszarniki	203,50	164,38	80,78	14,74	7,24	0,13	0,06	8,21	4,03	3,24	1,59	6,79	3,34	6,01	2,95
11.	Rogale	1.065,02	561,72	52,74	393,11	36,91	4,28	0,40	29,18	2,74	11,01	1,03	64,27	6,03	0,16	0,02
12.	Sapałówka	1.958,55	714,39	36,48	1.077,04	54,99	21,06	1,08	42,48	2,17	12,80	0,65	89,18	4,55	1,17	0,06
13.	Ściborki	3.950,17	641,22	16,23	3.020,32	76,46	24,97	0,63	78,16	1,98	18,92	0,48	164,78	4,17	1,80	0,05
14.	Surminy	1.510,39	574,84	38,06	837,79	55,47	8,20	0,54	41,42	2,74	15,56	1,03	32,13	2,13	0,11	0,01
15.	Wróbel	542,07	450,42	83,09	36,42	6,72	13,65	2,52	20,54	3,79	11,26	2,08	9,56	1,76	-	-
16.	Zawady	691,97	530,77	76,70	108,19	15,64	3,33	0,48	19,82	2,86	13,05	1,89	16,35	2,36	-	-
17.	Ziemiały	480,35	315,18	65,61	124,00	25,81	2,05	0,43	17,88	3,72	8,42	1,75	12,16	2,53	0,46	0,10
18.	Żabin	2.611,76	2.084,07	79,80	176,52	6,76	104,57	4,00	43,95	1,68	53,21	2,04	130,90	5,01	18,36	0,70

Źródło: Urząd Gminy
 Banie Mazurskie
 Stan: 1999.12.31

GMINA BANIE MAZURSKIE

Bonitacja użytków rolnych

Tabela 9.2.3

Lp.	Obręb	% udział gruntów ornych w klasach					Użytki zielone w klasach		
		IIIa	IIIb	Iva	Ivb	V i VI	III	IV	V i VI
1.	Banie Mazurskie	0,65	30,90	26,35	10,79	30,90	16,16	40,50	43,34
2.	Dąbrówka Polska	0,08	13,06	57,03	20,04	7,95	7,10	20,71	72,19
3.	Grodzisko	-	5,76	42,07	40,54	11,63	4,58	54,59	40,83
4.	Gryżewo	-	-	-	22,05	77,95	-	46,00	54,00
5.	Jagiele	-	1,27	28,61	38,99	31,13	14,20	48,64	37,16
6.	Jagoczany	0,05	2,66	27,24	39,02	31,03	15,87	40,33	43,80
7.	Kierzki	-	-	55,34	32,58	12,08	5,73	45,14	49,13
8.	Lisy	-	-	32,58	33,89	33,53	14,99	58,86	26,15
9.	Miczuły	0,08	8,42	19,66	41,59	30,25	38,88	29,27	31,85
10.	Obszarniki	-	-	16,27	26,16	57,57	6,73	47,52	45,75
11.	Rogale	-	1,16	26,09	28,16	44,59	6,17	44,63	49,20
12.	Sapałówka	1,02	8,95	26,41	26,37	37,25	2,18	55,22	42,60
13.	Ściborki	-	-	14,92	54,14	31,94	6,56	46,40	47,04
14.	Surminy	-	3,03	34,56	26,34	36,07	5,44	39,82	54,74
15.	Wróbel	-	1,71	42,17	27,71	28,41	23,15	49,61	27,24
16.	Zawady	-	-	6,18	83,86	9,96	-	52,18	47,82
17.	Ziemiany	-	0,92	28,24	27,44	43,40	1,62	30,99	67,39
18.	Żabin	3,19	15,73	43,82	26,44	10,82	39,86	41,12	19,02
19.	Gmina Banie Mazurskie								

Źródło: Urząd Gminy w Baniach Mazurskich
Stan: 1999. 12.31

GMINA BANIE MAZURSKIE

Struktura użytków rolnych

Tabela nr 9.2.4

Lp.	Obręb	Użytki rolne ha	Grunty orne		Sady		Użytki zielone	
			ha	% pow. UR	ha	% pow. UR	ha	% pow. UR
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Banie Mazurskie	997,28	608,56	61,02	0,26	0,03	388,46	38,95
2.	Dąbrowka Polska	580,03	396,74	68,40	0,08	0,01	183,21	32,59
3.	Grodzisko	899,03	540,24	60,09	0,33	0,04	358,46	39,87
4.	Gryżewo	167,63	100,05	59,69	-	-	67,58	40,31
5.	Jagiele	737,56	444,14	60,22	2,60	0,35	290,82	39,43
6.	Jagoczany	439,64	295,32	67,17	0,18	0,04	144,14	32,79
7.	Kierzki	411,61	229,37	55,73	-	-	182,24	44,27
8.	Lisy	873,69	369,62	42,31	-	-	504,07	57,69
9.	Miezuły	692,20	366,56	52,96	1,10	0,16	324,54	46,89
10.	Obszarniki	164,38	85,80	52,20	0,88	0,54	77,70	47,27
11.	Rogale	561,72	328,02	58,40	0,57	0,10	233,13	41,50
12.	Sapałowska	714,39	390,42	54,65	0,56	0,08	323,41	45,27
13.	Ściborki	641,22	324,03	50,53	-	-	317,19	49,47
14.	Surminy	574,84	296,90	51,65	0,38	0,07	277,56	48,28
15.	Wróbel	450,42	244,83	54,36	-	-	205,59	45,64
16.	Zawady	530,77	285,31	53,75	0,27	0,05	245,19	46,20
17.	Ziemiany	315,18	175,64	55,73	-	-	139,54	44,27
18.	Żabin	2 084,07	1 010,56	48,49	0,37	0,02	1 073,14	51,49

GMINA BANIE MAZURSKIE
Struktura władania

Tabela 9.2.5

Lp.	Obręb	Powierzchnia	Indywidualne gospodarstwa rolne		Grunty Skarbu Państwa (1,1 - 1,4)					Grunty gmin i związków między-gminnych (4,1-4,3)				Państwowe wody	Drogi publiczne Ogółem
		Powierzchnia użytków rolnych (UR) ha	w pow. ogólnej obróbu	UR	Ogółem	Grunty AWRSP		Grunty PGL		Pow. ogółem	UR	Grunty komunalne		Ogółem	
						Ogółem	UR	Ogółem	UR			Ogółem	UR		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.	Banie Mazur.	<u>1.171,67</u> 997,28	32,53	35,08	56,00	50,50	55,27	2,88	1,39	5,97	2,63	0,98	0,98	1,02	1,69
2.	Dąbrówka Pol.	<u>996,62</u> 580,03	17,06	27,30	80,27	46,63	65,78	32,20	1,26	2,01	1,17	-	-	0,32	1,43
3.	Grodzisko	<u>1.099,91</u> 899,03	69,36	61,60	27,38	21,47	23,23	4,85	0,27	2,23	0,25	-	-	0,16	1,05
4.	Gryzewo	<u>199,52</u> 167,63	79,88	84,89	16,86	12,44	13,05	3,09	1,10	3,26	0,64	-	-	0,12	1,33
5.	Jagiele	<u>871,80</u> 737,56	25,62	25,76	70,62	68,94	71,65	-	-	1,38	-	-	-	0,37	1,35
6.	Jagoczany	<u>826,37</u> 439,64	25,31	37,81	74,35	39,64	58,05	32,35	3,76	0,05	-	-	-	0,91	2,46
7.	Kierzki	<u>476,40</u> 411,61	75,35	79,94	18,80	11,13	11,87	6,12	2,12	0,14	-	-	-	0,02	1,56
8.	Lisy	<u>1039,66</u> 873,69	31,45	33,26	64,62	58,98	62,48	4,19	2,44	2,41	0,82	-	-	0,67	1,41
9.	Miczuły	<u>858,96</u> 692,20	15,10	18,12	83,60	76,33	81,69	4,55	-	0,98	0,08	-	-	2,16	1,94
10.	Obszarniki	<u>203,50</u> 164,38	70,52	77,35	21,85	15,48	15,98	1,35	0,77	3,21	1,11	-	-	0,06	1,95
11.	Rogale	<u>1065,02</u> 561,72	24,08	38,98	73,54	27,36	44,61	44,69	14,27	2,10	1,57	-	-	0,39	1,97
12.	Sapałówka	<u>1958,55</u> 714,39	10,38	24,66	87,11	22,50	56,17	63,89	14,86	0,66	-	-	-	1,04	1,61
13.	Ściborki	<u>3950,17</u> 641,22	9,32	49,56	88,20	5,33	27,62	82,37	14,51	0,47	0,44	0,17	0,17	0,61	1,60
14.	Surminy	<u>1510,39</u> 574,84	19,86	47,74	77,27	17,85	42,74	58,61	5,96	1,43	0,23	-	-	0,50	1,70
15.	Wróbel	<u>542,07</u> 450,42	69,20	76,71	22,95	16,19	18,62	3,36	0,61	3,48	0,02	-	-	2,15	1,34
16.	Zawady	<u>691,97</u> 530,77	72,60	88,93	25,71	7,99	8,89	15,90	1,62	1,87	0,21	0,24	0,23	0,47	1,41
17.	Ziemiany	<u>480,35</u> 315,18	48,40	68,82	46,83	18,15	26,58	27,31	1,82	2,68	0,32	-	-	0,43	1,52
18.	Żabin	<u>2.611,76</u> 2.083,70	20,12	19,55	77,77	71,82	77,77	2,50	1,47	0,74	0,47	-	-	3,91	1,67

Źródło: Urząd Gminy
w Baniach Mazurskich
Stan: 1999.01.01

GMINA BANIE MAZURSKIE

Lesistość w procentach powierzchni ogólnej

Tabela 9.3

Lp.	Obręb geodezyjny	Powierzchnia ogólna ha	Grunty pod lasami Ha	Lesistość w % pow. ogólnej	Lasy i zadrzewienia w gosp. ind. Ha	% udział lasów prywatnych w pow. lasów ogółem
1.	Banie Mazurskie	1 171,67	39,15	3,34	9,89	25,26
2.	Dąbrówka Polska	996,62	293,89	29,49	4,13	1,40
3.	Grodzisko	1 099,91	106,19	9,65	47,16	44,41
4.	Gryzewo	199,52	14,85	7,44	9,83	66,20
5.	Jagiele	871,80	46,53	5,34	18,93	40,68
6.	Jagoczany	826,37	304,54	36,85	31,22	10,25
7.	Kierzki	476,40	23,64	4,96	3,91	16,54
8.	Lisy	1 039,66	73,28	7,05	19,13	26,10
9.	Miczuły	858,96	73,22	8,52	0,55	0,75
10.	Obszarniki	203,50	14,74	7,24	10,61	71,98
11.	Rogale	1 065,02	393,11	36,91	13,19	3,36
12.	Sapałówka	1 958,55	1 077,04	54,99	20,59	1,91
13.	Ściborki	3 950,17	3 020,32	76,46	34,66	1,15
14.	Surminy	1 510,39	837,79	55,47	12,95	1,54
15.	Wróbel	542,07	36,42	6,72	18,27	50,16
16.	Zawady	691,97	108,19	15,64	7,33	6,78
17.	Ziemiały	480,35	124,00	25,81	6,19	4,99
18.	Żabin	2 611,76	176,52	6,76	26,03	14,75

GMINA BANIE MAZURSKIE
Rozmieszczenie zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą

Tabela 9.4

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym:						
		Działalność produkcyjna	Handel i naprawy	Budownictwo	Transport	Hotele i restauracje	Usługi leśne	Pozostałe
Banie Mazurskie	42	15	15	5	1		7	3
Dąbrówka Polska	2		1		1			
Rogale	2						2	
Jagoczany	4		2	1			1	
Ziemiany	1						1	
Surminy	4		2	1				1
Żabin	10	4	1	1	2		1	1
Mieduniszki	3	2	1					
Rapa	2	1					1	
Lisy	10	1	2	1	2		3	1
Grodzisko	4	2	1					1
Kierzki	3	2	1					
Zawady	1		1					
Budziska	2		1				1	
Mieczniki	1	1						
Widigiry	2		2					
Mieczkówka	1			1				
Grunajki	1	1						
Klewiny	1	1						
Stanica	1	1						
Ogółem gmina	98	31	30	10	5	-	16	7

Większość zakładów zlokalizowana jest we wsi Banie Mazurskie – 42% ogółu zakładów. Na terenach wiejskich największą ilość zakładów osób fizycznych zarejestrowano w Lisach i Żabinie

10. KOMUNIKACJA

10.1. Powiązania komunikacyjne

Komunikacja drogowa

Teren gminy Banie Mazurskie obsługują drogi zaliczone do kategorii dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

W gminie Banie Mazurskie przebiega tylko jedna droga wojewódzka Nr 650 o długości od granicy gminy do gr. gminy 12,2 km. – relacji Węgorzewo – Gołdap.

Na drodze wojewódzkiej Nr 650 w granicach gminy Banie Mazurskie znajduje się most kamienny nad ciekim wodnym o długości 5 m., szerokości 7 m. i nośności 30 ton. Ogólna liczba przepustów wynosi 7 szt.

Z powiatem giżyckim obszar gminy powiązany jest drogami powiatowymi łączącymi również sąsiednie gminy: Budry, Pozezdrze, Krukłanki, Kowale Oleckie, Gołdap.

Sieć dróg powiatowych stanowią powiązania komunikacyjne ośrodków gminnych i siedlisk rolniczych na terenie gminy Banie Mazurskie.

Długość dróg powiatowych na terenie gminy przedstawiono w poniższej tabeli:

Nr Drogi	Nazwa drogi	Długość Drogi (km)	W tym naw. twardej (km)	Szerokość jezdni (m)
123	(Budry)-Rapa	6,250	6,250	3,9
125	Droga wojewódzka Nr 650-Miczuły	3,155	-----	5,0
126	Banie Mazurskie-granica państwa	10,979	10,979	5,1
127	Banie Mazurskie-Ściborki-Żabin	10,526	2,000	5,2
128	Rapa-Rogale-(Jany)	13,290	13,290	4,5
129	Banie Mazurskie-Kulsze-Rogale	7,460	7,460	4,3
130	Jagoczany-granica państwa	4,815	3,300	4,1
131	Rogale-Jagoczany-(Pietraszki)	5,120	5,120	5,0
132	Surminy-(Juchnajcie)	4,855	0,021	5,0
133	Banie Mazurskie-Grodzisko-(Jakunówko)	7,220	7,220	5,0
134	Dąbrówka Polska-Grodzisko	4,971	0,054	4,1
145	Mieczkówka-Budziska	1,903	1,903	4,5
146	Lisy-Mieczkówka-Kierzki-Nowiny-(Kalnizski)	8,687	4,030	5,3
RAZEM		89,231	58,327	

Na odcinku drogi powiatowej Nr 123 w miejscowości Mioduniszki znajdują się dwa mosty żelbetowe nad rzeką Węgorapą o długości 13,2 m., szerokości 5,9 m. i nośności 30 ton. i o długości 27 m., szerokości 8,8 m. i nośności 30 ton.

Na odcinku drogi powiatowej Nr 126 znajdują się trzy mosty: w miejscowości Banie Mazurskie - most żelbetowy nad rzeką Gołdapą o długości 30,4 m., szerokości 7,4 m. i nośności 30 ton; w miejscowości Rapa: - most żelbetowy nad ciekim wodnym o długości

5 m., szerokości 7 m. i nośności 30 ton oraz ceglany o długości 4,1 m., szerokości 7,5 m. i nośności 15 ton.

Na odcinku drogi powiatowej Nr 126 w miejscowości Banie Mazurskie znajduje się kładka dla pieszych żelbetowa nad rzeką Gołdapa o długości 20,24 m., szerokości 5 m. i nośności 0,4 ton.

Na odcinku drogi powiatowej Nr 127 w miejscowości Banie Mazurskie znajduje się most prefabrykowany nad rzeką Gołdapa o długości 30 m., szerokości 8,9 m. i nośności 30 ton.

Na odcinku drogi powiatowej Nr 128 w miejscowości Widgiry znajduje się most stalowy nad ciekim wodnym o długości 6,5 m., szerokości 5,2 m. i nośności 15 ton.

Na odcinku drogi powiatowej Nr 132 w miejscowości Surminy znajduje się most żelbetowy nad rzeką Gołdapa o długości 27 m., szerokości 8,9 m. i nośności 30 ton.

Na odcinku drogi powiatowej Nr 134 w miejscowości Dąbrówka Polska znajduje się most drewniany nad ciekim wodnym o długości 5,6 m., szerokości 5,7 m. i nośności 15 ton.

Na odcinku drogi powiatowej Nr 146 w miejscowości Lisy znajdują się dwa mosty żelbetowe nad ciekim wodnym o długości 5,4 m., szerokości 88,8 m. i nośności 15 ton. oraz o długości 5 m., szerokości 8,4 m. i nośności 15 ton.

Łączna liczba przepustów na drogach powiatowych w całej gminie to:

- dr. Nr 123	- 1 szt.
- dr. Nr 126	- 11 szt.
- dr. Nr 127	- 17 szt.
- dr. Nr 128	- 8 szt.
- dr. Nr 129	- 6 szt.
- dr. Nr 130	- 2 szt.
- dr. Nr 131	- 5 szt.
- dr. Nr 132	- 4 szt.
- dr. Nr 133	- 11 szt.
- dr. Nr 134	- 6 szt.
- dr. Nr 145	- 13 szt.
- dr. Nr 146	- 10 szt.

Razem - 94 szt.

Zgodnie z Dziennikiem Ustaw Nr 106 z dnia 21-07-1998r. nastąpił nowy podział administracyjny państwa, który podzielił drogi publiczne na następujące kategorie:

- drogi krajowe
- drogi wojewódzkie
- drogi powiatowe
- drogi gminne

Pozostałe drogi nie zaliczone do żadnej z tych kategorii, w szczególności drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych, dojazdowe do obiektów użytkowanych przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą są drogami wewnętrznymi, ich budowa, utrzymanie, zarządzanie i oznakowanie należy do zarządcy terenu.

- Drogi krajowe** to: drogi o znaczeniu międzynarodowym, autostrady, drogi ekspresowe, drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych, drogi o znaczeniu obronnym.
- Drogi wojewódzkie** to: drogi stanowiące połączenia między miastami i mające znaczenie dla województwa.
- Drogi powiatowe** to: drogi stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.
- Drogi gminne** to: drogi o znaczeniu lokalnym, stanowiące uzupełnienie sieć dróg służących miejscowym potrzebą, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Zgodnie z tymi wymogami ustawy drogi wymienione poniżej nie powinny być drogami powiatowymi:

- dr. Nr 125 - dr. woj. Nr 650 – Miczuły
- dr. Nr 127 - Banie Mazurskie - Ściborki – Żabin
- dr. Nr 130 - Jagoczyn – granica państwa
- dr. Nr 132 - Surminy – gr. powiatu – (Juchnajcie)
- dr. Nr 134 - Dąbrówka Polska – Grodzisko
- dr. Nr 146 - odcinek od Mieczkówki – Kierzki – gr. powiatu.

Dodatkowo drogi publiczne ze względów funkcjonalno-technicznych dzielą się na klasy określone w warunkach technicznych - Dziennik Ustaw Nr 43 z dnia 02-03-1999r.

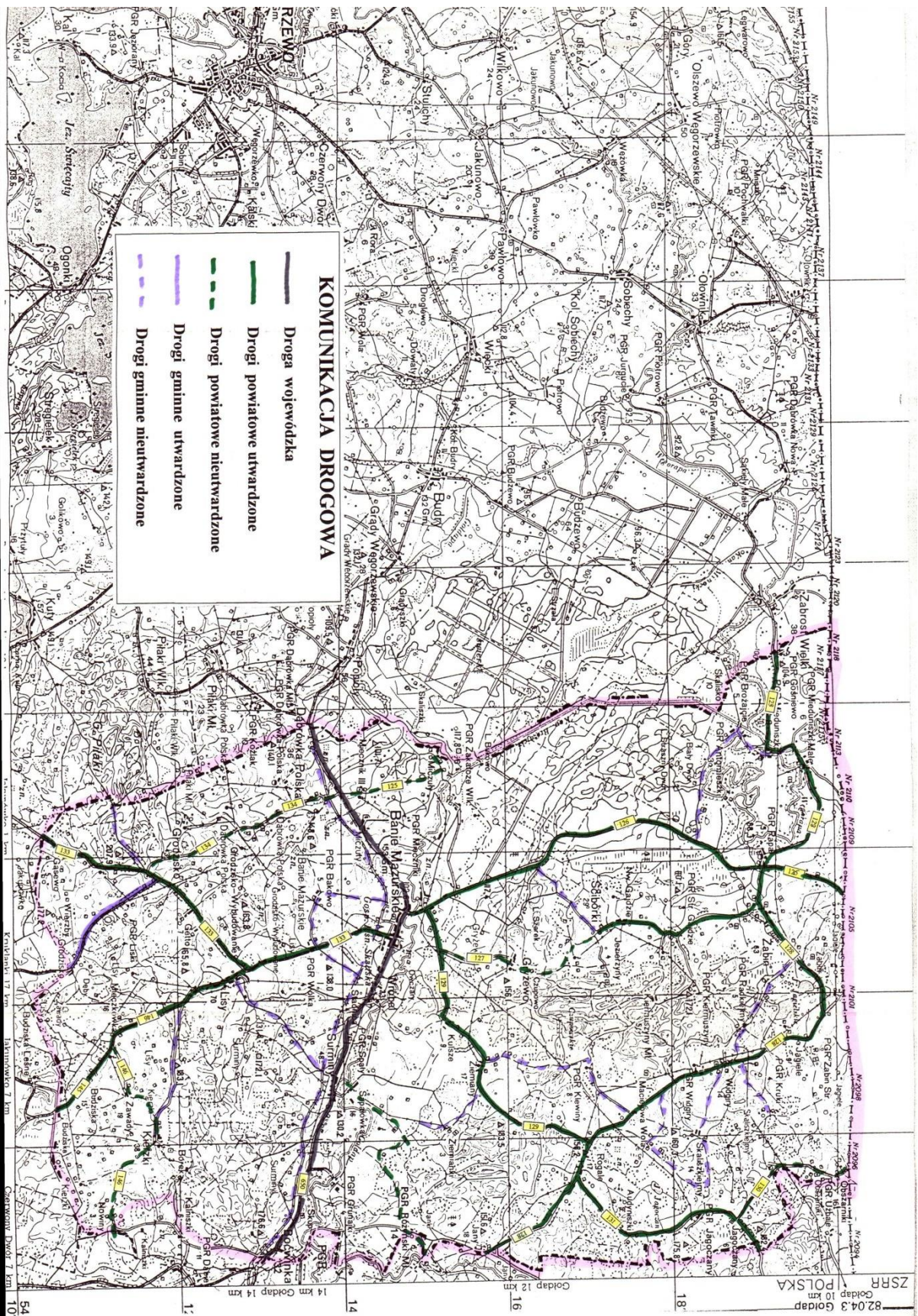
W gminie Banie Mazurskie występują następujące klasy dróg:

- zbiorcze „Z” - do niej należy droga wojewódzka Nr 650
- lokalne „L” - do nich należą drogi powiatowe o numerach 123, 126, 128, 129, 131, 133, 145, 146
- dojazdowe „D” - do nich należą pozostałe drogi powiatowe i gminne.

Drogi gminne i wewnętrzne tworzą układ komunikacyjny bezpośrednio obsługujący rozproszoną sieć osadniczą, zapewniają dojazd do pól i lasów. Drogi te wymagają modernizacji w celu poprawy stanu technicznego.

W układzie dróg gminnych i wewnętrznych najważniejsze ciągi to:

- Mieduniszki Wielkie-Brażajcie-dr. pow. Nr 126 – droga gruntowa o złym stanie nawierzchni, na tym odcinku znajduje się jeden most,
- droga powiatowa Nr 126-Ściborki – droga gruntowa o złym stanie nawierzchni,
- Żabin-Widgiry – droga gruntowa o złym stanie nawierzchni, na tym odcinku znajduje się jeden most,
- Widgiry-Jagoczyn – droga gruntowa o złym stanie nawierzchni,
- Widgiry-Kruki – droga gruntowa o złym stanie nawierzchni,
- Ziemiany-Ziemianki – droga pow. Nr 132 - droga gruntowa o złym stanie nawierzchni,
- Ziemiany-Klewiny – droga pow. Nr 128 - droga gruntowa o złym stanie nawierzchni,
- Dąbrówka Polska-Banie Mazurskie-(Boćwinka) – – droga zwirowa, nieczynna trasa kolejowa,
- Banie Mazurskie - Bąkowo - Wólka – droga gruntowa o złym stanie nawierzchni,
- Dąbrówka Polska – dr. woj. Nr 650 – droga gruntowa o złym stanie nawierzchni
- Wólka – Wróble – droga gruntowa o złym stanie nawierzchni,
- droga pow. Nr 127 – Kiermuszyny – droga gruntowa o złym stanie nawierzchni,

KOMUNIKACJA DROGOWA

- Droga wojewódzka
- Drogi powiatowe utwardzone
- Drogi powiatowe nieutwardzone
- Drogi gminne utwardzone
- Drogi gminne nieutwardzone

- droga pow. Nr 127 – Stare Gajdzie – droga gruntowa o złym stanie nawierzchni,
- Lisy-Surminy – droga gruntowa o złym stanie nawierzchni,
- Liski-Kierzki – droga gruntowa o złym stanie nawierzchni,
- Grodzisko-(dr. pow. Nr 145) – droga częściowo brukowa przechodząca w gruntową o złym stanie nawierzchni,
- Grodzisko-(Kuty) – droga gruntowa o złym stanie nawierzchni,
- droga woj. Nr 650 – Grunajki – droga gruntowa o złym stanie nawierzchni (na tym odcinku znajduje się jeden most).

W związku z nowym podziałem administracyjnym Państwa natężenie ruchu pojazdów zwiększy się w kierunku siedziby administracyjnej powiatu na trasie:

Żabin-Rapa-Banie Mazurskie-Lisy-Grodzisk-(Jakunówko) są to drogi powiatowe Nr 128, 126, 133.

Należy przypuszczać, że do roku 2005 liczba pojazdów nieznacznie się zwiększy i nie będzie ona miała wpływu na zwiększenie natężenia ruchu w gminie Banie Mazurskie.

Układ dróg powiatowych Nr 128, Nr 126 i Nr 133 umożliwia lepszą komunikatywność mieszkańców gminy z powiatem. Droga wojewódzka pełni funkcję połączenia gminy z miastem Olsztyn – siedzibą województwa warmińsko – mazurskiego, aby poprawić warunki ruchu mieszkańcom Bań Mazurskich w Studium zaplanowano lokalizację obwodnicy omijającej centrum miejscowości. Wymienione drogi są w dobrym stanie technicznym, jednak na degradację tych dróg w dużej mierze będzie wpływać coraz większe natężenie spowodowane nowym układem administracyjnym państwa.

Brak planowanych remontów będzie przyczyniać się do dalszego pogarszania się ich stanu. Drogi powiatowe i gminne ze względu na niewielkie natężenie ruchu są drogami o dostatecznej nawierzchni, które wymagać będą pielęgnacji by ich stan się nie pogarszał. Tworzą one nie tylko sieć dróg dla samochodów ale i dla rowerów, których układ jest wyjątkowo krajobrazowy.

Konieczność otwarcia granicy na Europę narzuca na siebie obowiązek rozwiązań inżynierskich w zakresie:

- racjonalnego rozmieszczenia planowanych elementów zagospodarowania przestrzennego,
- regulacji dostępu do dróg,
- rozwoju układu ciągów pieszych i dróg rowerowych,
- weryfikacji i podniesienie standardu oznakowania dróg,
- upowszechnienia środków uspokajania ruchu,
- segregacji i separacji ruchu w przekroju drogi ruchu, szczególnie ruchu rowerowego i pieszego,
- usprawnienia przejść dla pieszych, w tym poprawa ich rozmieszczenia i widoczności.

Komunikacja kolejowa

Gmina Banie Mazurskie nie ma połączenia kolejowego.

Komunikacja wodna

Istnieje możliwość wykorzystania wód rzeki Gołdapy, Węgorapy i Kanału Brożajskiego do szlaków turystyki kajakowej.

11. GOSPODARKA KOMUNALNA I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

11.1. Systemy infrastruktury technicznej

11.1.1. System zaopatrzenia w wodę

Na terenie gminy Banie Mazurskie funkcjonują trzy komunalne ujęcia wody (2 studnie głębinowe pracujące na zmianę w Baniach Mazurskich, 2 studnie i 1 stacja uzdatniania wody we wsi Żabin oraz w Budzisku 1 studnia ze stacją uzdatniania). Studnia w Sapałówce została wyłączona z użytkowania, a wodociąg podłączono do wsi Banie Mazurskie. W latach 60-tych zostały wybudowane lokalne wodociągi we wszystkich byłych zakładach rolnych. W roku ubiegłym doprowadzono wodę z Żabina do Rapy i Mioduniszek.

Przewiduje się połączyć wodociąg w Baniach Mazurskich z Budziskiem oraz doprowadzić wodę od Lis do Wólki i Bąkowa, a z Bań Mazurskich do Miecznik.

Długość zewnętrznej sieci wodociągowej (bez budynków Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa) wynosi 67,2 km. Podłączonych jest 355 budynków (bez agencyjnych). Przyłącza wewnętrzne mają długość 12,9km.

Ogółem zwodociągowanych jest około 70% budynków.

11.1.2. System oczyszczania ścieków

W miejscowości gminnej znajduje się nowo wybudowana mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków – typu „Hydrocentrum”, zlokalizowana przy drodze wojewódzkiej Banie Mazurskie – Węgorzewo, 200m od rzeki Gołdapy, będącej lewym dopływem rzeki Węgorapy należącej do zlewni Niemna..

Oczyszczalnia w Baniach Mazurskich posiada przepustowość 300m³/d (2.000 RLM), posiada punkt zlewny ścieków dowożonych, pompownię główną, drogę dojazdową, doprowadzoną wodę i energię elektryczną i odprowadzenie ścieków oczyszczonych.

W skład oczyszczalni wchodzi następujące obiekty i urządzenia:

- reaktor wielofunkcyjny (komora rozdzielcza z piaskownikiem, komora bezciśnieniowa),
- stacja dmuchaw,
- punkt zlewny,
- pompownia ścieków własnych i dowożonych,
- pompownia i zbiornik osadu nadmiernego,
- składowisko osadu
- budynek technologiczny (odwodnienie osadu z piaskownika, stacja mleka wapiennego),
- parking,
- trafostacja.

Zaprojektowany układ II stopniowego mechaniczno-biologicznego oczyszczania ścieków charakteryzuje się bardzo wysoką pewnością i niezawodnością działania. Wysoka pewność i niezawodność wynika z zastosowania dwóch ciągów źródła sprężonego powietrza oraz układów sterowania. W przypadku przerw w zasilaniu energią elektryczną zapasowym jej źródłem jest agregat prądowórczy.

Strefa ochronna oczyszczalni wraz z punktem zlewnym mieści się w granicach ogrodzenia działki. Bezpośrednim odbiornikiem ścieków jest rzeka Gołdapa o przepływie $SNQ = 12 \text{ m}^3/\text{s}$. W rzece Gołdapa stopień rozcieńczenia wynosi $1,2 * 86.400/300 = 346$, zgodnie z dokumentacją techniczną przyjmuje się następującą wymaganą jakość ścieków oczyszczonych tzn.

- zawiesiny ogólne g/m^3 50,
- wskaźnik BZT₅ $\text{g O}_2/\text{m}^3$ 30
- wskaźnik ChZT gO_2/m^3 150
- azot amonowy $\text{gN} - \text{NH}_4/\text{m}^3$ 6
- azot ogólny gN/m^3 30
- fosfor ogólny gP/m^3 5

Docelowo oczyszczalnia przyjmować będzie ścieki dopływające z kanalizacji od 2000 RLM ($Q_{d\max} = 390 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{d\text{śr.}} = 300 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{h\max} = 31 \text{ m}^3/\text{h}$)

Ścieki dopływać będą kolektorem grawitacyjnym DN 300 do przepompowni ścieków zlokalizowanej przy oczyszczalni.

Przewidywane ładunki zanieczyszczeń:

BZT ₅ -	120 kgQ ₂
ładunek zawiesin ogólnych	130 kg/d
ładunek azotu ogólnego	28 kg N/d
ładunek fosforu ogólnego	6kg P/g

Przewidywane stężenia

- 400g O ₂ /m ³
- 433g/m ³
- 93gN/m ³
- 20gP/m ³

W chwili obecnej do oczyszczalni ścieków podłączono wieś Banie Mazurskie z wyjątkiem jednego Osiedla mieszkaniowego i szkoły.

Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 3,6 km, długość przyłączy 0,367 km. Do kanalizacji podłączono 44 budynki (bez agencyjnych).

Ponadto w miejscowości Widgiry planuje się budowę oczyszczalni ścieków typu „BIOKLERE” o wydajności $25 \text{ m}^3/\text{d}$, docelowa ilość osób – 120.

11.2. Gospodarka odpadami – (wysypisko odpadów)

Obecnie w gminie Banie Mazurskie znajduje się jedno komunalne wysypisko śmieci we wsi gminnej na działce o powierzchni 0,55 ha, w północnej części wsi, przy drodze do wsi Rogale. Na koniec roku 1996 stan nagromadzenia odpadów wynosił 216 ton. W/w wysypisko funkcjonuje od 1993 roku, posiada jeszcze znaczne rezerwy, które winny zabezpieczyć potrzeby gminy do 2013 roku.

Wysypisko nie posiada sporządzonych badań oddziaływania na środowisko.

Na terenie gminy nie prowadzi się selektywnej zbiórki odpadów; nie prowadzi się też segregacji na wysypisku.

Analizując charakter gminy i występujących tu zakładów przemysłowych można stwierdzić, że w największej ilości występować będą następujące rodzaje odpadów :

- popioły i żużle z kotłowni,
- osady ściekowe,
- odpady z przemysłu rolno-spożywczego (rzeźni itp),
- odpady drzewne.

Odpady niebezpieczne - to głównie odpady pochodzące od mieszkańców: zużyte baterie, świetlówki, akumulatory, oleje przepracowane, opakowania po farbach, lakierach, rozpuszczalniki, smary itp.

11.3. Zaopatrzenie w gaz.

W chwili obecnej gmina Banie Mazurskie nie posiada gazu ziemnego, przez teren gminy nie przebiega również gazociąg. Mieszkańcy gminy korzystają z gazu butlowego propan-butan.

W okresie dalszej perspektywy programuje się budowę gazociągu DN 200 mm CN 6,3 Mpa relacji Węgorzewo-Gołdap w kierunku wsi Budry i Banie Mazurskie, który winien zabezpieczyć dostawę gazu ziemnego dla mieszkańców gminy Banie Mazurskie.

11.4. Ciepłownictwo

W wyniku wdrażania polityki oszczędnego i racjonalnego korzystania z energii została dokonana modernizacja kotłowni Spółdzielni Mieszkaniowej w baniach Mazurskich. Obecnie jest ona opalana olejem i dostarcza ciepło do 162 mieszkań oraz ciepłą wodę do 54 mieszkań.

Poza tym w większości mieszkańcy gminy zaopatrują się w energię ciepłą indywidualnie, wykorzystując w tym celu głównie piece węglowe i drewnne, rzadziej piece centralnego ogrzewania opalane koksem, gazem, olejem opałowym lub energią elektryczną.

Ogólny stan techniczny urządzeń wytwarzających ciepło jest przestarzały, mało ekonomiczny i niekorzystny dla środowiska przyrodniczego. Często długi okres eksploatacji pieców bez wymaganych remontów oraz właściwej konserwacji podnosi ich awaryjność. W związku z tym zachodzi konieczność modernizacji istniejących źródeł ciepła oraz racjonalizacji wykorzystania energii i ochrony powietrza atmosferycznego. Zrealizować to można poprzez modernizację i wymianę kotłów, montaż urządzeń odsiarczających, wymianę rur w sieciach zewnętrznych na rury przeizolowane. Konieczna jest również termorenowacja budynków, wymiana złej stolarki okiennej, montaż liczników ciepła, wodomierzy na ciepłą wodę, zaworów termostatycznych grzejnikowych, zastosowanie nowoczesnej automatyki.

Pokrycie potrzeb bytowo-gospodarczych mieszkańców gminy związanych z dostarczeniem ciepłej wody użytkowej i przygotowaniem posiłków realizowane jest przede wszystkim poprzez podgrzewacze elektryczne lub kuchnie gazowe lub kuchnie węglowe.

11.5. Elektroenergetyka.

Punktami zasilania w energię elektryczną odbiorców w obrębie Gminy Banie Mazurskie są Główne Punkty Zasilające 110/15 kV Gołdap i Węgorzewo, zasilane linią napowietrzną 110 kV Hańcza – Filipów – Gołdap – Węgorzewo.

Z GPZ 110/15 kV wyprowadzone są linie 15 kV napowietrzne. Linie te zasilają stacje transformatorowe zlokalizowane w pobliżu odbiorców energii elektrycznej.

Przebiegająca przez teren gminy linia 110 kV jest źródłem pola elektromagnetycznego. Obiekty budowlane przeznaczone na pobyt ludzi i zwierząt można lokalizować w odległości poziomej minimum 14,5 m od skrajnego przewodu linii.

Odległość podana wyżej może ulec zmniejszeniu pod warunkiem dotrzymania dopuszczalnych wartości pola elektromagnetycznego. Spełnienie tego warunku powinno być stwierdzone na drodze szczegółowych obliczeń i pomiarów kontrolnych. Decyzję lokalizacyjną, przy zmniejszeniu podanych wyżej odległości, wydaje organ administracyjny stopnia wojewódzkiego w porozumieniu z inspektorem sanitarnym.

Adaptuje się istniejące urządzenia elektroenergetyczne.

Rozbudowa układu sieci SN 15 kV jest uzależniona od zwiększonego zapotrzebowania w energię elektryczną. Każda dalsza rozbudowa budownictwa mieszkaniowego i letniskowego oraz przemysłu lokalnego będzie wymuszała budowę nowych stacji transformatorowych 15/0,4 kV oraz modernizację i rozbudowę sieci przesyłowej SN 15 kV.

Istniejąca sieć SN 15 kV w około 20 % nie nadaje się do przesyłu większych mocy i dlatego, a także ze względu na stan techniczny w tym samym procencie będzie musiała zostać

zmodernizowana, niezależnie od jej rozbudowy, przy zwiększonych potrzebach energetycznych odbiorców.

Całość sieci 110 kV, 15 kV i GPZ jest własnością Zakładu Energetycznego Białystok S.A.

Istniejącą sieć energetyczną przedstawiono na mapie gminy w skali 1:25 000.

W tabeli poniżej zestawiono istniejące stacje transformatorowe w poszczególnych miejscowościach Gminy Banie Mazurskie z podaniem numeru, nazwy i typu stacji transformatorowej oraz wielkości zainstalowanego transformatora.

Nr st.	Nazwa stacji transformatorowej	Typ stacji	Moc transformatorów [kVA]
225	Antomieszki PGR	SB 2J	50
1166	Banie Mazurskie Hydroformia	WSTtp 20/400	100
423	Banie Mazurskie Kętrzyńskiego	STSb 20/ 250	250
424	Banie Mazurskie Konopnickiej 1	STSa 20/250	160
1326	Banie Mazurskie Konopnickiej 2	STSa 20/250	160
1583	Banie Mazurskie Konopnickiej 3	STSpV 20/250	40
426	Banie Mazurskie Kościuszki	STSb 20/125	100
425	Banie Mazurskie Mleczarnia	SB 2A	63
1209	Banie Mazurskie Osiedle 2	STSa 20/250	100
1046	Banie Mazurskie PGR	WSTtp 20/400	160
1415	Banie Mazurskie Polna	STSa 20/250	63
73	Bąkowo PGR	STSa 20/250	63
1448	Borek	STSa 20/100	75
415	Brożajty PGR	ŻH 15b	250
733	Budziska	STSa 20/100	100
104	Budziska Leśne	STSb 20/125	100
550	Dąbrówka Polska 1	STS 20/100	40
552	Dąbrówka Polska 2	STS 20/100	40
482	Dąbrówka Polska 3	STS 20/100	63
515	Dąbrówka Polska PGR	STS 20/250	100
245	Gajdzie Stare	STSa 20/100	30
1377	Gonsiewo 1	STSa 20/100	40
91	Gonsiewo Wierzby 1	STS 20/100	30
92	Gonsiewo Wierzby 2	STS 20/100	30
165	Grodzisko 1	ŻH 15b	63
166	Grodzisko 2	STSa 20/100	63
1374	Grodzisko 3	STSa 20/100	75
1375	Grodzisko 4	STSa 20/100	40
1376	Grodzisko 5	STSa 20/100	30
167	Grodzisko PGR	STS 20/250	63
1579	Grunajki 2	STSpv 20/250	40
116	Grunajki PGR	SB 2J	63
435	Gryżewo 1	STS 20/100	40
1474	Gryżewo 2	STS 20/100	30
881	Jagiele	STS 20/100	40
870	Jagoczany	ŻH 15b	30

Nr st.	Nazwa stacji transformatorowej	Typ stacji	Moc transformatorów [kVA]
453	Jagoczany PGR	ŻH 15b	100
1292	Jagoczany 2	STS 20/100	30
285	Kierzki 1	STSa 20/100	75
284	Kierzki 2	ŻH 15b	30
1463	Kierzki Leśne 2	STSa 20/100	63
283	Kierzki Leśne	STSa 20/100	63
242	Klewiny PGR	ŻH 15b	100
217	Kruki PGR	STS _{pv} 20/250	63
1066	Kulsze	STSa 20/100	40
20	Kulsze – Ziemiany	ŻH 15b	20
847	Lisy 1	STS 20/100	30
848	Lisy 2	STS 20/100	40
1067	Lisy 3	STSa 20/100	40
859	Lisy 4	STS 20/250	100
861	Lisy MBM	ŻH 15b	100
854	Lisy PGR 1	ŻH 15b	30
855	Lisy PGR 2	STS 20/250	100
458	Miczuły	STSa 20/100	75
828	Miczuły PGR 1	STS 20/250	50
829	Miczuły PGR 2	STS 20/250	100
830	Miczuły PGR 3	SB 2J	30
1469	Mieczkówka	STSa 20/100	63
437	Mioduniszki Duże PGR	Mur. wież. poniem.	75
456	Mioduniszki Małe 1	Murowana wież.	250 + 500
1553	Mioduniszki Małe 2	STS _{pbV} 20/250	160
349	Obszarniki 1	ŻH 15b	40
1075	Obszarniki 2	STSa 20/100	40
367	Radziejmy PGR	STSa 20/250	160
320	Rapa Kopalnia	STSp 20/250	63
1316	Rapa Osiedle	STSa 20/250	100
446	Rapa PGR	STS 20/250	63
1116	Rapa PGR Ferma	WST _{tp} 20/400	160
37	Rogale 1	ŻH 15b	63
38	Rogale 2	ŻH 15b	20
1196	Rogale 3	STSa 20/100	20
39	Rogale Audyniszki	STS 20/100	25
431	Sapałówka 1	STSa 20/250	63
188	Sapałówka 2	STS 20/100	50
189	Sapałówka 3	STS 20/100	30
120	Surminy 1	STSa 20/250	75
121	Surminy 2	STS 20/100	30
122	Surminy 3	STS 20/100	40
123	Surminy 4	STS 20/100	30
124	Surminy 5	STS 20/100	20
125	Surminy 6	STS 20/100	30
601	Ściborki 1	ŻH 15b	30

Nr st.	Nazwa stacji transformatorowej	Typ stacji	Moc transformatorów [kVA]
718	Ściborki 2	STS 20/100	30
719	Ściborki 3	STS 20/100	30
722	Ściborki 4	STS 20/100	30
62	Ustronie ALP	STS 20/100	25
267	Widgóra 1	Mur. wież. poniem.	40
1070	Widgóra 2	STSa 20/100	30
1273	Widgóra 3	STSa 20/250	160
71	Wólka PGR 1	ŻH 15b	75
1201	Wólka PGR 2	WSRtp 20/400	400
616	Wróble 1	STSa 20/250	100
1118	Wróble 2	STSa 20/100	50
201	Zakałcze Wielkie PGR	WSTtp 20/ 2x400	100 + 400
430	Zapały PGR	STSa 20/250	50
796	Zawady 2	STSa 20/100	50
807	Zawady 3	STS 20/100	30
819	Zawady 4	STS 20/100	30
827	Zawady 5	STS 20/100	30
867	Ziemiany	STS 20/100	25
840	Żabin 1	STSa 20/250	160
841	Żabin 2	ŻH 15b	50
843	Żabin 3	STS 20/100	25
842	Żabin PGR 2	ŻH 15b	30
845	Żabin PGRyb.	SB 2J	20
Razem moc transformatorów			8233

11.5.1. Telekomunikacja

W 1998 roku na 1000 mieszkańców gminy przypadało średnio 98 abonentów telefonii przewodowej przy średnich wskaźnikach : 188,3 w powiecie giżyckim i 198,2 w województwie warmińsko-mazurskim.

Obsługę telekomunikacyjną na terenie gminy Banie Mazurskie zapewnia Telekomunikacja Polska S.A. przez Rejon w Węgorzewie.

Centrale telefoniczne zlokalizowane są w Baniach Mazurskich (o pojemności 400 NN) oraz w Żabinie (o pojemności 100 NN)

W najbliższej przyszłości przewiduje się budowę światłowodu Węgorzewo – Budry – Banie Mazurskie – Gołdap oraz rozbudowę centrali telefonicznej w Baniach Mazurskich do 600 NN i Żabinie do 150 NN.

Na terenie gminy zlokalizowany jest przekaźnik GSM, który zapewnia pokrycie sygnałem systemu ERA obszaru całej gminy

12. RUCH BUDOWLANY I RYNEK NIERUCHOMOŚCI

12.1. Ruch budowlany

Charakterystyka ruchu budowlanego na obszarze gminy Banie Mazurskie została oparta o analizę wydanych pozwoleń na budowę w latach 1995 – 1999 dla obiektów nowo wznoszonych, bez uwzględnienia przedsięwzięć związanych z infrastrukturą.

Liczba wydanych pozwoleń na budowę w gminie Banie Mazurskie w latach 1995 - 1999 przedstawiała się następująco :

	1995r.	1996r.	1997r.	1998r.
Wieś Banie Mazurskie				
Gmina Banie Mazurskie				
Razem				

Na terenie gminy poziom ruchu budowlanego określany jest przez około wydanych pozwoleń na budowę rocznie.

Sytuacja ruchu budowlanego z punktu widzenia mieszkań oddanych do użytku w 1997 r. w gminie Banie Mazurskiej na tle byłego województwa suwalskiego i gmin sąsiednich, przedstawiała się następująco :

- gminy wiejskie woj. suwalskiego	118
- w tym w budynkach indywidualnych	116
- gmina Banie Mazurskie	-
- <u>w tym w budynkach indywidualnych</u>	-
- gmina Budry	3
- w tym w budynkach indywidualnych	3
- gmina Pozezdrze	7
- w tym w budynkach indywidualnych	7
- gmina Kruklanki	2
- w tym w budynkach indywidualnych	2

10.2. Budżet gminy

W świetle art. 7 ustawy o samorządzie terytorialnym do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Zadania własne obejmują między innymi sprawy:

- ładu przestrzennego, gospodarki terenami i ochrony środowiska,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów,
- gospodarki komunalnej (zaopatrzenie w wodę, usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, utrzymanie wysypisk, zaopatrzenie w energię elektryczną i ciepłą),
- ochrony zdrowia,
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- oświaty, w tym szkół podstawowych, przedszkoli i innych placówek oświatowo-wychowawczych,
- kultury, w tym bibliotek komunalnych i innych placówek upowszechniania kultury,
- kultury fizycznej, w tym terenów i urządzeń rekreacyjnych oraz sportowych,
- utrzymania cmentarzy komunalnych,

- utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- komunalnego budownictwa mieszkaniowego,
- porządku publicznego i ochrony przeciwpożarowej

Podstawą wykonywania zadań własnych gminy są środki finansowe.

Dochody budżetu gminy w latach 1992 – 98 obrazuje tabela 12.2.1.

Udział wybranych składników w dochodach budżetu gminy kształtował się następująco (w %):

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
- podatki i opłaty lokalne	23,5	35,7	28,8	12,9	12,3	11,9	12,1
- udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa	16,7	17,8	22,5	9,6	8,0	7,7	6,6
- dotacje z budżetu	24,4	27,6	34,0	41,1	39,7	39,8	37,1
- subwencje ogólne	18,5	9,3	4,0	4,8	32,7	30,6	29,0

Przeważający udział w dochodach gminy stanowią dotacje z budżetu państwa na finansowanie zadań własnych oraz zadań zleconych przez administrację rządową. Od 1996 roku znaczny udział w dochodach gminy stanowią subwencje ogólne w tym głównie oświatowa.

Dochód budżetu gminy Banie Mazurskie w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 1998 roku był wyższy o 13,4% od średniego dochodu na 1 mieszkańca w gminach wiejskich powiatu giżyckiego i o 44% wyższy od średniego w województwie warmińsko-mazurskim.

Wydatki budżetu gminy w latach 1992 – 1998 obrazuje tabela 12.2.2.

Struktura wydatków budżetu gminy Banie Mazurskie na tle gmin wiejskich b. województwa suwalskiego w latach 1996-97 przedstawiała się następująco:

	gmina Banie Mazurskie		gminy wiejskie b. woj. suwalskiego	
	1996	1997	1996	1997
Ogółem w %	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym:- gospodarka komunalna	4,7	13,4	7,8	10,5
- gospodarka mieszkaniowa	1,0	1,1	2,0	2,0
- oświata i wychowanie	34,1	35,4	42,7	41,6
- kultura i sztuka	2,6	2,3	2,8	2,7
- ochrona zdrowia	22,2	19,6	6,1	6,9
- opieka społeczna	11,7	11,4	10,6	9,7
- kultura fizyczna i sport	0,1	0,1	0,5	0,3
- adm. państw. i samorząd.	12,7	11,1	13,5	13,0

Struktura rodzajowa wydatków budżetu gminy Banie Mazurskie na tle gmin wiejskich powiatu giżyckiego i województwa warmińsko-mazurskiego w 1998 roku przedstawiała się następująco:

gmina Banie Mazur- skie	gminy wiejskie pow. giżyckiego	województwo warmińsko- mazurskie
-------------------------------	--------------------------------------	--

Ogółem w %	100,0	100,0	100,0
Z tego: - wynagrodzenia	21,1	23,6	24,9
- materiały i usługi	20,9	20,4	16,7
- opłaty i składki	9,7	11,2	11,9
- dotacje na wydatki bieżące	1,8	3,9	12,5
- wydatki inwestycyjne	38,6	27,7	18,8

Istotny wpływ na kształtowanie struktury otoczenia podmiotów gospodarczych i tworzenie warunków do inwestowania oraz poprawę jakości życia mieszkańców mają wydatki budżetu na cele inwestycyjne.

W analizowanym okresie (tabela 10.2.3.) najwyższy udział wydatków na cele inwestycyjne miał miejsce w latach 1994 oraz 1998 i w 1994 roku był wyższy od średniego udziału w gminach wiejskich byłego woj. suwalskiego, a w 1998r. w gminach powiatu giżyckiego.

Nakłady inwestycyjne przeznaczone były między innymi na:

- remont sali rekreacyjno-sportowej w Baniach Mazurskich,
- budowę sieci wodociągowej na terenie gminy,
- remonty i modernizację dróg gminnych
- zakup sprzętu i modernizację ośrodka zdrowia w Baniach Mazurskich,
- budowę sali gimnastycznej przy szkole podstawowej w Żabinie,
- budowę oczyszczalni ścieków w Baniach Mazurskich.

Do najpilniejszych zadań inwestycyjnych na terenie gminy Banie Mazurskie należy zaliczyć m.in.:

- zakończenie kanalizacji wsi Banie Mazurskie,
- budowę oczyszczalni w Widgirach,
- budowę kolektorów sanitarnych: - Banie Mazurskie – Zakałcze Wielkie,
- Banie Mazurskie – Miczuły (Mieczniki II),
- Banie Mazurskie – Wróbel – Surminy,
- pełne zwodociągowanie terenu gminy (m.in. wsie: Sapałówka, Kierzki, Wólka, Borek, Dąbrówka Polska, Kulsze, Ziemiany, Gryżewo, Ściborki, część wsi Żabin),
- dokończenie telefonizacji gminy,
- doprowadzenie na teren gminy gazu ziemnego,
- modernizację kotłowni przy Szkole Podstawowej w Lisach, 2 Szkołach w Baniach Mazurskich i Urzędzie Gminy w Baniach Mazurskich,
- budowę przejścia granicznego w Rapie,
- modernizację ulic w Baniach Mazurskich (m.in. Polna, Jasna, Mazurska, Słoneczna, Szkolna)
- remonty i modernizację dróg gminnych,
- dokończenie budowy hali sportowej w Żabinie,
- budowę sali gimnastycznej w Lisach,
- remont szkół w Baniach Mazurskich,
- modernizację stadionu gminnego w Baniach Mazurskich,
- budowę zalewu w baniach Mazurskich,
- remont kapitalny budynku Urzędu gminy w baniach Mazurskich,
- remont strażnicy p/poż. W baniach Mazurskich,
- budowę cmentarza komunalnego w baniach Mazurskich,
- rozwiązanie problemu składowania odpadów komunalnych,
- budowę przynajmniej 2 elektrowni wodnych na Kanale Brożajskim

GMINA BANIE MAZURSKIE

Dochody budżetu

Tabela 12.2.1

Lata	W tym										średnio na 1 mieszkańca			
	Podatki i opłaty lokalne							Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa	Dotacje z budżetu	Subwencje ogólne	ogółem		w tym	
	Ogółem	Razem	w tym				Gmina Banie Mazur-skie				Gminy wiejskie b. woj. suw.	Podatki i opłaty lokalne		
			rolny	od nieruchomości	od środków transporto wych	Opłata skarbowa								
	W tysiącach złotych											W złotych		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1992	592,5	139,1	68,4	35,7	18,5	12,7	99,2	144,4	109,5	130,16	138,56	30,56	34,53	
1993	901,1	321,4	156,5	43,7	35,5	18,8	160,2	248,8	83,9	198,20	194,60	70,70	64,00	
1994	1.030,0	296,9	108,5	58,4	45,4	15,0	231,5	350,0	41,1	228,02	265,26	65,72	80,07	
1995	3.075,3	398,0	97,0	101,9	64,7	17,9	296,7	1.263,9	146,5	676,19	421,44	87,50	114,17	
1996	4.350,3	534,5	131,5	134,1	85,2	26,9	347,5	1.729,0	1.423,8	956,31	822,49	117,49	153,00	
1997	5.380,1	638,6	213,4	135,5	99,7	36,6	415,6	2.140,1	1.643,7	1.193,72	1.036,45	141,68	191,88	
1998	7.265,0	679,0	212,0	178,0	14,0	29,0	479,0	2.694,0	2.105,0	1.638,19	1445,04 ²⁾	200,68	386,60 ²⁾	

1) od 1996r. do subwencji ogólnej włączone są subwencje na zadania oświatowe

2) dane za 1998r. w kolumnach 12 i 14 dotyczą gmin wiejskich powiatu giżyckiego

Źródło: 1.) "Budżety gmin w woj. suwalskim w latach 1993 – 1996", Urząd Statystyczny w Suwałkach, październik 1997r.

2.) "Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1992r.", Wojewódzki Urząd Statystyczny w Suwałkach,

3.) "Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1997r.", Urząd Statystyczny w Suwałkach,

4.) "Przegląd statystyczny województwa warmińsko-mazurskiego w 1998r. (Województwo-powiaty-gminy)" Urząd Statystyczny w Olsztynie, Olsztyn 1999r.

GMINA BANIE MAZURSKIE

Wydatki budżetu

Tabela 12.2.2

Lata	w tym				średnio na jednego mieszkańca						% udział w wydatkach			
	Ogółem	opieka społeczna	wydatki inwestycyjne	ogółem			w tym			na opiekę społeczną			na inwestycje	
				gmina Banie Mazurskie	gminy wiejskie b. woj. Suw	opieka społeczna		gmina Banie Mazur.	gminy wiejskie b. woj. suw.	gmina Banie Mazur.	gminy wiejskie b. woj. suw.	gmina Banie Mazur.	gminy wiejskie b. woj. suw.	
						gmina Banie Mazur.	gminy wiejskie b. woj. suw.							
														gmina Banie Mazur.
W złotych														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1992	551,2	132,1	59,2	121,09	133,23	29,02	24,44	13,01	14,73	24,0	18,3	10,7	11,1	
1993	866,7	213,2	137,8	190,60	194,50	46,83	32,32	30,30	31,40	24,6	16,6	15,9	16,2	
1994	1.151,4	267,1	286,6	254,90	267,58	59,14	43,08	63,44	55,06	23,2	16,1	24,9	20,6	
1995	3.090,7	398,7	283,2	679,58	414,42	87,66	72,94	62,27	95,45	12,9	17,6	9,2	23,0	
1996	4.085,1	477,3	512,8	898,03	809,16	104,92	85,44	112,73	184,57	11,7	10,6	12,6	22,8	
1997	5.466,0	625,3	982,8	1.212,78	1.037,28	139,70	100,89	218,06	251,31	11,4	9,7	18,0	24,2	
1998	7.949,0	b.d.	3.066,0	1.792,31	1.487,36 ^{1/}	b.d.	b.d.	691,26	411,67 ^{1/}	b.d.	b.d.	38,6	27,7 ^{1/}	

^{1/}dane za 1998r. w kolumnach 6,10 i 14 dotyczą gmin wiejskich powiatu giżyckiego

Źródło: 1. "Budżety gmin w woj. suwalskim w latach 1993 – 1996", Urząd Statystyczny w Suwałkach, październik 1997r.

2. "Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1992r., Wojewódzki Urząd Statystyczny w Suwałkach,

3. "Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1997r., Urząd Statystyczny w Suwałkach,

4. „Przegląd statystyczny województwa warmińsko-mazurskiego w 1998r. (województwo-powiaty-gminy)", Urząd Statystyczny w Olsztynie, Olsztyn 1999.

12.0. DZIAŁANIA GMINY Z ZAKRESU GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ STEROWANIE ROZWOJEM GMINY

12.1. Opracowania planistyczne

- 1) Plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Banie Mazurskie zatwierdzony uchwałą nr Gminnej Rady Narodowej w Baniach Mazurskich z dnia ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa suwalskiego Nr z dnia poz.
- 2) Plan ogólny zagospodarowania przestrzennego wsi Banie Mzurskie zatwierdzony uchwałą Rady Gminy w Baniach Mazurskich Nr VI/29/92 z dnia 27 października 1992 i ogłoszony w Dzienniku Urzędowym woj. suwalskiego Nr z dnia ,
- 3) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Banie Mazurskie z przeznaczeniem pod stację paliw i usługi turystyczne uchwalony uchwałą nr Rady Gminy w baniach Mazurskich z dnia ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym woj. suwalskiego nr poz.

12.2. Gospodarka gruntami

Gospodarka gruntami w gminie prowadzona jest przez:

- przejmowanie nieruchomości państwowych,
- sprzedaż nieruchomości,
- wydzierżawianie nieruchomości,
- oddanie nieruchomości w wieczyste użytkowanie,
- nieodpłatne przekazywanie nieruchomości i obiektów jednostkom zarządzającym urządzeniami infrastruktury

13.0. PROBLEMY ROZWOJU

Wielokierunkowe rozpoznanie stanu i dotychczasowego rozwoju gminy Banie Mazurskie przeprowadzone w ramach Studium (cz. I. Rozdział 1 - 11), pozwoliło na identyfikację następujących grup problemów wymagających rozwiązania:

1. problemy przyrodnicze i ekologiczne,
2. problemy środowiska kulturowego,
3. problemy społeczne,
4. problemy strukturalne:
 - struktury funkcjonalno-ekonomiczne,
 - wyposażenie w usługi,
 - gospodarczo-ekonomiczne
5. problemy w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji.

13.1. Problemy przyrodnicze i ekologiczne

Konieczność zachowania wysokich walorów środowiska przyrodniczego oraz przestrzegania przepisów obowiązujących na terenach prawnie chronionych, przede wszystkim na obszarach chronionego krajobrazu, w strefach ochronnych jezior, w strefach ochronnych ujęć wodnych, przy jednoczesnej potrzebie rozwoju działalności gospodarczych.

Stosowanie głównie węgla i mieszanek węglowo-koksowych, zwłaszcza w okresie grzewczym, obniża komfort życia mieszkańców.

Niezadowalający stan czystości wód rzeki Węgorapy i Gołdapy powodowany przez dopływ zanieczyszczeń ze ściekami miejskimi (komunalnymi) oraz ściekami deszczowymi

Zanieczyszczenie wód rozproszonymi zrzutami ścieków na nieskanalizowanych terenach wiejskich, spływy powierzchniowe z powierzchni rolniczych, spływy zanieczyszczeń z powierzchni dróg.

Wysoki stopień zagrożenia zanieczyszczeniem wód podziemnych wynikający z budowy geologicznej i płytkim zaleganiem wód.

Wysoki stopień zagrożenia erozyjnego znacznej powierzchni terenów rolnych.

13.2. Problemy środowiska kulturowego

Zły stan techniczny większości obiektów kulturowych i brak inwestorów dla atrakcyjnego zabudowania części obiektów zabytkowych położonych na terenie gminy,

Zagrożenie niekorzystnymi przekształceniami funkcjonujących obecnie obiektów zabytkowych i ich otoczenia w przypadku konieczności modernizacji czy podniesienia standardu funkcjonalnego i technicznego.

13.3. Problemy społeczne

Gmina Banie Mazurskie należy do grupy gmin małych. Powierzchnia jej wynosi 205km². Średnia wielkość gminy wiejskiej na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wynosi 223,1km². Gmine zamieszkuje 4,4 tys. osób. W województwie warmińsko-mazurskim gmina wiejska liczy średnio 6,1 tys. mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosi 21 osób/km² i jest o 6 osób niższa od średniej gęstości zaludnienia gmin wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego.

Po 1960 roku liczba mieszkańców gminy systematycznie zmniejszała się głównie w wyniku wysokiego ujemnego salda migracji oraz malejącego przyrostu naturalnego. Po okresowym zahamowaniu ubytku ludności w drugiej połowie lat osiemdziesiątych, a nawet wzroście w pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych, po 1995 roku liczba mieszkańców znów zaczęła zmniejszać się.

Ruchy migracyjne ludności niekorzystnie wpłynęły na strukturę wieku i płci mieszkańców gminy. Teren gminy opuszczali i opuszczają głównie ludzie młodzi, a szczególnie kobiety. Ma to swoje konsekwencje w niskim poziomie przyrostu naturalnego. Utrzymywanie się tych tendencji może mieć negatywny wpływ na dalszy rozwój demograficzny gminy.

Dla przyszłego rozwoju demograficznego gminy najistotniejsza jest struktura płci w grupie wieku 18 – 39 lat tj. w wieku największej dzietności kobiet. W 1998 roku w gminie na 100 mężczyzn w wieku 18 – 39 lat przypadało tylko 79 kobiet.

Znaczna ilość mieszkańców gminy w wieku poprodukcyjnym i przewidywany ich wzrost powodować będzie zwiększone zapotrzebowanie na usługi z zakresu ochrony zdrowia i opieki społecznej.

Utrzymująca się na wysokim poziomie liczba ludności w wieku produkcyjnym zmuszać będzie do rozwiązania istniejących bardzo trudnych problemów na rynku pracy.

W wyniku transformacji ustrojowej państwa na terenie gminy wystąpiło szereg negatywnych zjawisk m.in.: likwidacja miejsc pracy, bardzo wysokie bezrobocie strukturalne, ubożenie ludności, występowanie zjawisk patologicznych.

W 1997 roku liczba pracujących na terenie gminy w stosunku do 1988 zmniejszyła się o około 35%. Największy spadek zatrudnienia nastąpił w rolnictwie w wyniku likwidacji

państwowych gospodarstw rolnych. Powstające nowe podmioty gospodarcze tylko w minimalnym stopniu rekompensują zlikwidowane miejsca pracy. Zagospodarowanie bardzo dużej nadwyżki siły roboczej jest istotnym problemem społeczno-gospodarczym na terenie gminy.

Gmina Banie Mazurskie należy do grupy gmin o bardzo wysokim bezrobociu. Na koniec 1998 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 658 bezrobotnych, co stanowiło 27,5% ludności w wieku produkcyjnym. W ciągu ostatnich trzech lat liczba bezrobotnych rejestrowanych utrzymywała się mniej więcej na poziomie 700 osób. Największym bezrobociem dotknięta jest ludność w wieku najwyższej aktywności zawodowej tj. w wieku 18 – 44 lat. Na koniec 1998 roku stanowiła ona w powiecie giżyckim 79,0% ogółu bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych największą grupę stanowią ludzie z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym (ponad 45%) oraz zasadniczym zawodowym (36%). Wobec tego faktu szczególnego znaczenia nabiera problem niskiego wykształcenia nie tylko bezrobotnych, ale generalnie całej ludności gminy (ponad 60% ogółu mieszkańców gminy w wieku 15 lat i więcej posiada wykształcenie podstawowe, niepełne podstawowe lub jest bez wykształcenia).

Systematycznie maleje liczba osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych. Na koniec 1999 roku tylko 18% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych uprawnionych było do pobierania zasiłku.

Bezrobocie było i jest główną przyczyną ubożenia mieszkańców gminy i wzrostu liczby ludności wymagającej pomocy społecznej. Utrzymujący wysoki poziom bezrobocia stanowi istotne zagrożenie dla dalszego rozwoju ekonomicznego gminy i sprzyja powstawaniu niekorzystnych zjawisk społecznych. W sferze społecznej bezrobocie powoduje szereg negatywnych konsekwencji, wyeliminowanie których będzie trudne nawet w długim okresie. Przykładem takich konsekwencji jest niechęć do podejmowania pracy, poczucie zagrożenia, apatia, brak chęci i umiejętności podejmowania przedsiębiorczych działań, niska akceptacja społecznych reform przy jednoczesnej aktywnej działalności w „szarej strefie”. Sprzyja to powstawaniu niekorzystnych, a często patologicznych zjawisk jak przestępczość, alkoholizm, narkomania itp. Niska akceptacja społecznych reform może stać się jednym z ograniczeń rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

13.4. Problemy strukturalne

** Problemy struktury funkcjonalno-przestrzennej i wyposażenia w usługi.*

Sieć osadnicza na terenie gminy jest bardzo rozdrobniona. W strukturze miejscowości 82% stanowią małe jednostki osadnicze liczące do 100 mieszkańców, w których zamieszkuje około 36% ogółu ludności gminy. Ponad 31% ogółu mieszkańców skupia się w 9 jednostkach osadniczych liczących od 101 do 250 osób. Ośrodek gminny zamieszkuje około 33% ludności gminy.

Głównymi ośrodkami koncentracji urządzeń obsługi ludności są Banie Mazurskie, Żabin i Lisy. W mniejszym zakresie lub pojedyncze urządzenia usługowe znajdują się w innych miejscowościach.

Rozmieszczenie ośrodków usługowych i urządzeń uznaje się za prawidłowe w kontekście rozdrobnienia sieci osadniczej i alokacji przestrzennej ludności.

Niepokojącym zjawiskiem jest likwidacja lub ograniczanie działalności szeregu placówek usługowych np. likwidacja Urzędu Poczty w Lisach oraz szeregu świetlic wiejskich i placówek bibliotecznych, brak stałej obsady lekarskiej w Żabinie.

Znaczna część urządzeń usługowych wymaga polepszenia warunków funkcjonowania poprzez modernizację i remont istniejących obiektów.

Sytuacja mieszkaniowa ludności gminy Banie Mazurskie zasadniczo nie odbiega od przeciętnej na terenach wiejskich województwa.

Około 73% istniejących zasobów mieszkaniowych znajduje się w budynkach zrealizowanych przed 1944 rokiem. Znaczna część tych budynków jest w średnim i złym stanie technicznym.

W przyszłości ważnym problemem do rozwiązania będzie rewaloryzacja starej zabudowy mieszkaniowej mająca na celu poprawę stanu technicznego, podniesienie standardu oraz estetyki miejscowości.

Budynki o cennych walorach architektonicznych i historycznych należałoby objąć ochroną konserwatorską.

Opuszczone przez dotychczasowych mieszkańców budynki winny być zagospodarowane i przystosowane m.in. do potrzeb funkcji rekreacyjnej.

Istotnym problemem jest niedostateczne wyposażenie jednostek osadniczych w infrastrukturę techniczną i zły stan dróg dojazdowych do ośrodków usługowych.

** Problemy gospodarczo-ekonomiczne*

Mała efektywność rolnictwa spowodowana likwidacją PGR-ów a w związku z tym występowaniem nadwyżki siły roboczej - byłych pracowników tych gospodarstw.

Brak zakładów przetwarzających produkty rolne.

Niedostateczne wykorzystanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych gminy jako podstawy rozwoju turystyki.

Zbyt niskie wyposażenie terenu w usługi, obiekty sportowe, nie odpowiadające wysokiej atrakcyjności turystycznej.

Niski standard wiejskich obiektów mieszkalnych ograniczający możliwości rozwoju ekoturystyki.

13.5. Problemy w zakresie infrastruktury technicznej

Zaopatrzenie w wodę

Około 30% budynków gminy nie jest zwodociągowana.

Odrowadzenie i oczyszczenie ścieków

Poza ośrodkiem gminnym, żadna wieś nie posiada oczyszczalni ścieków. W zestawieniu z wodociągami kanalizacja budzi poważne konsekwencje ekologiczne (zanieczyszczenie wód powierzchniowych, zagrożenie wód podziemnych i gleb) i stanowi zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt.

Zaopatrywanie w gaz

Brak gazu ziemnego.

Telekomunikacja

Istnieje pilna potrzeba budowy oraz modernizacji sieci telekomunikacyjnych oraz wymiana central na centrale cyfrową opartą na kablach światłowodowych.

Gospodarka odpadami

Przewiduje się, że istniejące wysypisko wystarczy na 8 lat, w związku z czym istnieje potrzeba zabezpieczenia nowego terenu na potrzeby komunalnego oczyszczania gminy oraz zabezpieczenie terenu na wysypisko śmieci dla północnej części gminy..

Problemy komunikacji

Poprawa jakości dróg zarówno pod względem parametrów technicznych jak i nawierzchni

BIBLIOGRAFIA

1. Opracowanie fizjograficzne do planu zagospodarowania przestrzennego gminy Banie Mazurskie, Warszawa 1991 r.
2. Praca zbiorowa. 1983. Podział hydrograficzny Polski. IMGW
3. Roczniki hydrograficzne . IMGW
4. 1987. Decyzja wodnoprawna na korzystanie z Wód Wielkich Jezior Mazurskich. UW Suwałki
5. 1973. Decyzja wodnoprawna na piętrzenie i pobór wody z jazów na rzekach: Węgorapa, Gołdapa i Kanał Brożajski. PWRN Olsztyn
6. H. SolarSKI, Z. Nowicki . 1990. Możliwości retencyjne oczek wodnych i mokradeł na Pojezierzu Mazurskim, ART. Olsztyn
7. Z. Nowicki 1990. Retencjonowanie wód w zbiornikach jeziorowo-rzecznych na Poj. Mazurskim. ART. Olsztyn
8. 1989 –96. Decyzje wodnoprawne dotyczące elektrowni wodnej na Kanale Brożajskim. UW Suwałki.
9. 1999. J.w. Starostwo Powiatowe w Giżycku
10. 1996 – 97. Decyzje wodnoprawne dotyczące małych elektrowni wodnych na rzece Gołdapie: Grunajki i Szapałówka. UW Suwałki
11. T. Kiciński 1994. Zabezpieczenie przeciwpowodziowe dolin rzek Gołdapy i Węgorapy. WZIR Suwałki.
12. 1996. Plan ochrony przeciwpowodziowej woj. suwalskiego. UW Suwałki.
13. Uchwała Nr VI/23/99 Rady Powiatu w Giżycku z dn. 27.04.1999r. w sprawie zakresu używania silników spalinowych do napędu jednostek pływających – wykaz akwenów objętych zakazem.
14. Z. Nowicki, J. Cymes, 1997. Ochrona i waloryzacja przestrzeni krajobrazowej na Poj. Mazurskim. ART. Olsztyn
15. J. Wencewicz. 1999. Wpływ spiętrzenia wody w Kan. Brożajskim na km 0+116 do rzeki 98,70 na środowisko naturalne.
16. R. Bejuar. 2000. Operat wodnoprawny na piętrzenie wody do celów energetycznych na Kan. Brożajskim w km 0+684.
17. Krajewski S., Bieniaszewska H., Chodorowska M. - Studium hydrogeologiczne powiatu ; Uniwersytet Warszawski Katedra Hydrogeologii; Warszawa, 1966/1967,
18. Raport o stanie środowiska w województwie suwalskim w 1996 r. - Biblioteka Monitoringu Środowiska; Suwałki, 1997 r.
19. Richling A. - Regionalizacja fizycznogeograficzna województwa. Województwo suwalskie - Studia i materiały; OBN Białystok, OGiPZ PAN Warszawa, 1985 r.
20. Sokołowski A.W., Kot J. - Przyroda województwa suwalskiego - , Suwałki, 1996 r.
21. Bogdanowski J. – Projekt standardowego opracowania problematyki ochrony wartości kulturowego krajobrazu i środowiska w studium do planu i w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, Studia i Materiały – Krajobrazy nr 12 (24). Ośrodek Zabytkowego Krajobrazu Kulturowego w Warszawie, Warszawa 1996 r
22. Dehnen M., Die Kriegsgraben in Ostpreussen von 1914/15, Wurzburg 1966 r.
23. Demby R., W Puszczy Straduńskiej, Olecko 1998 r.
24. Kondracki J., Geografia fizyczna Polski, Warszawa 1981 r B., Giży.
25. Wakar A., Wilamowski B, Gołdap, Z dziejów miasta i powiatu, Olsztyn 1974 r.
26. Gołdap i okolice, praca zbiorowa, Suwałki 1995 r.
27. Mapa topograficzna gminy Banie Mazurskie w podziałce 1 : 25 000 opracowana przez OPGK w Warszawie.

28. Fortyfikacje XIX i XX-wieczne na obszarze województwa suwalskiego, cz. I i II, praca zbiorowa / maszynopis/.
29. Obwieszczenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Suwałkach z 15 marca 1993 r., w sprawie wykazu obiektów nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwa suwalskiego, Dziennik Urzędu Województwa Suwalskiego nr 11.
30. Ochrona wartości krajobrazu i środowiska kulturowego w studium do planu i miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy, pod redakcją Z. Myczkowskiego, Studia i Materiały – Krajobrazy nr 18 (30) OZKK w Warszawie, Warszawa 1998 r.
31. Ochrona zabytkowego krajobrazu kulturowego woj. suwalskiego, opracowanie zbiorowe, Suwałki 1997 r. (oryginał w archiwum OW SOZ, Delegatura w Suwałkach).
32. Zabytki architektury i budownictwa w Polsce, t. 40, woj. suwalskie, wyd. ODZ w Warszawie, Warszawa 1986 r.
33. Zasoby archiwalne autorów.
34. Ogólny plan zagospodarowania przestrzennego gminy Banie Mazurskie
35. Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego wsi Banie Mazurskie
36. Zmiana w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wsi Banie Mazurskie,
37. Informacje i wytyczne z projektu „ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa suwalskiego ”,
38. Strategia rozwoju gminy
39. Mapy topograficzne gminy w skali 1:25 000 ,
40. Mapy ewidencyjne gminy w skali 1: 5 000,
41. Mapy zagospodarowania lasów.
42. Inwentaryzacja terenowa - 1999r.,
43. Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1997 r. - Urzędu Statystycznego w Suwałkach , 1998 r., i w Olsztynie,
44. Roczniki statystyczne - Urzędu Statystycznego w Suwałkach,
45. Dane statystyczne Powszechnego Spisu Rolnego 1988 r.,
46. Informacje uzyskane z Urzędu Gminy w Baniach Mazurskich,